

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Pénz utca 5-7. Telefonszám: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1973. június 21.

bb.1. szolgáltatásbővítés

i pr/tr/h1/ok hgy

1973. június 21.

88.5 millió forinttal támogatja az idén a lakossági szolgáltatások fejlesztését a fővárosi tanács, az elmúlt évinél ötmillió forinttal nagyobb összeg legfeljebb - 31,5 millió forint - a gépjárműjavítás fejlesztésére jut, 25,8 millió forintot szánnak a textil tisztítási tevékenység bővítésére, 19,2 millió forintot adnak a lakáskarbantartó hálózat „erősítésére”, a többi pénz pedig majdnem egyenlő arányban oszlik meg az elektromos háztartási gép- és híradástechnikai cikkek javítása, az egyéb ipari javítás, illetve a kereskedelmi és áruszállítási jellegű szolgáltatások között.

mire költik a vállalatok ezt a tetemes összeget? a fővárosi patyolat vállalat például kicseréli a kelenföldi mosoda gépeinek egy részét, s újakat vásárol újpesti üzemébe is. a ruhatisztító ktsz mosódát épít, a fővárosi javító-szerelő vállalat gépeket, a fővárosi felvonójavító vállalat korszerűsíti lehel uti telepét, a budapesti szolgáltató és építő ktsz két újabb műhelyt és két felvevőt épít, az üveges ktsz. műhelyt és raktárt létesít, s műhelyépítésre kapta a pénzt a x. kerületi építő ktsz, a xvii. kerületi kislakásépítő szövetkezet, és az óbudai ktsz is.

az elektromos ktsz - régi gondot enyhítve - villanybojler-javításra is berendezkedik, az afit két új szervizt épít, két régit - az ecseri uton és a kerepesi uton - bővit, s fűlszerel két új autósó-állomást is. két mosóállomás létesítése szerepel a taxi vállalat tervei között, s egyet épít a garázs-ipari vállalat. új szervizt hoz tető alá az autójavító ktsz, a hungaro ktsz, az óbudai tsz, és a gelka vállalat. új szervizt nyit az általános villamosági ktsz, s a szolgáltatásfejlesztési alappól kapott pénzzel fokozza tevékenységét a vegyesipari szolgáltató szövetkezet is./mti/

--

bb.2. három regionális vízmű épül a balaton vidékén

vid-kz/gné/ok hgy

1973. június 21.

megtartották főszezon előtti szemléjüket a balatonöenti üdülőtelepeken a dunántúli regionális vízmű- és vízgazdálkodási vállalat szakemberei. megvizsgálták az épülő vízellátó egységek készültségi állapotát, tájékoztak az igényekről, s felmérték a feladatokat.

a tó partján és környékén három regionális vízmű épül. elkészültük után egyetlen hatalmas vízrendszer alkotnak majd az üdülővidék ellátásának szolgálatában. a három közül balatonbólytól délkeletre balatonon regionális vízmű építése a legerőrehaladottabb: befejeződött az első szakaszának a kialakítása. a vízmű többszöri derítés és szűrés után, négy medence és 32 kilométer távvezeték segítségével juttatja el a balaton fogyasztásra alkalmassá tett vizét a balatonszárszó és balatonkenese közötti üdülőtelepekre. a hozzá tartozó létesítmények közül készen van a balatonszéplaki vízkivételi mű, a vezeték rendszere pedig elérte balatonkenesét. napokon belül lesz az e rendszerhez tartozó ezer köbméteres balatonvilágosi és az 1350 köbméteres balatonakarattyal víztároló is.

a rendszer második tagja - a nyugat-balatoni regionális vízmű - viszont a bakony karsztvízkészletét juttatja el a balatonhoz. az egyik ága balatonedericsről révfülöpig látja el az üdülőtelepeket, a másik ága pedig - keszthely és hévíz érintésével - átnyulik a déli partra is, s a balatonszékesig terjedő szakasz üdülőtelepeinek ad egészséges vezetékes ivóvizet. a rendszerhez tíz medence és hét átemelő berendezés tartozik. a napi kapacitása meghaladja a 22 ezer köbmétert. ez az építkezés is előrehaladt. a vezeték, s ezen a bakonyi karsztvíz már elérte keszthelyt. a várós vízgondjai azonban még így sem tekinthetők megoldottnak. a szemlén résztvevő szakemberek véleménye szerint ez csak a már próba alatt lévő 3000 köbméteres gyenesdiási víztároló és az újabb átemelő berendezés bekapcsolásával intéződik el. keszthelytől továbbhaladva a vízmű sziget-badacsony közötti szakasza is elkészült, s úgy számítják, hogy jövőre elérni utolsó állomását, révfülöpöt is.

az északkelet-balatoni regionális vízmű - a teljes balatoni vízellátási rendszer harmadik tagja - a balatonfüreden épülő napi nyolcezer köbméteres kapacitású felszíni tisztítóműre épül. a tervek szerint 1975-re készül el. öt átemelő berendezés és öt medence, valamint 24 kilométer távvezeték segítségével látja majd el a balatonfüzű és atihany közötti üdülőhelyeket.

/folyt.köv./

- 2 -

bb.2./ három regionális ... 1. folyt./ok

a szemlebizottság a tapasztalatok alapján hangsúlyozta, hogy a regionális vízművek csak az egyes körzetek vízbázisaival együtt tudják ellátni a nyaralóvidéket. a még meglévő hiányok kiegyenlítésére az idén a tavalyi 66 millió forint helyett 76 millió forintot költenek ugynevezett gyorsfejlesztésre. ennek felhasználásával egyrészt a regionális vízművek építését gyorsítják, másrészt pedig a helyi vízműveket fejlesztik. a végleges megoldást azonban mindenütt a regionális vízművek teljes kiépítése adja majd. a prognózisok szerint 1975-ben a nyári csúcsidejében körülbelül 500 ezer ember tartózkodhat majd egyidejűleg a balatonon. az üdülősereg napi vízigénye ezzel együtt eléri a 90 ezerszázezer köbmétert. a balatonparton kiépülőben lévő egységes vízellátási rendszer kapacitása azonban akkor már napi 115 ezer köbméter lesz./mti/

...

bb.3. „mezőberény és petőfi”, - jubileumi bibliofil kiadvány jelent meg a békéscsabai kner nyomdában

vid/fm/gné/fm/ok hgy

1973. június 20.

a békéscsabai rózsza ferenc gimnázium nyomdai tagozatának vizsgamunkájaként az idén nyolcadik alkalommal jelent meg művészi kivitelben a „bibliotheca bekesiensis”, bibliofil kötet. minden eddigi kiadvány valamilyen történelmi eseményhez kapcsolódott; a nyolcadik mezőberény újratelepítésének 250. és petőfi születésének 150. évfordulója tiszteletére jubileumi kiadványnak szánták.

a kötet ismerteti mezőberény szlovák és német lakosainak letelepülését, a parasztozsgalmak történetét és részletesen taglalja petőfimezőberényi kapcsolatait.

a jubileumi kiadványt dr. szabó ferenc, a békés megyei levéltár igazgatója szerkesztette./mti/

...

bb.4. tájékoztató a budapesti óvodai felvételekről

tm/hi/ok hgy

1973. június 21.

a budapesti óvodákban - a tanácsi és az üzemi gyermekintézményekben egyaránt - augusztus 23-ig függesztik ki az óvodai felvételekről szóló tájékoztató hirdetményeket. a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának utasítása értelmében az óvodai jelentkezéseket augusztus 27 és szeptember 1. között bonyolítják le. óvodánként felvételi bizottságok alakulnak, s ezeknek tagjai - óvonók, tanácstagok és mások - a kérelmek elbírálásánál környezettanulmányt végeznek, megvizsgálják a kérelmező szülők és a gyermekek családi körülményeit, s azután döntenek majd a felvételi ügyében. a felvételi bizottságok szeptember 5-ig tartják meg üléseiket.

/folyt.köv./

- 3 -

bb.4./tájékoztató ... 1. folyt./ok

az óvodai jelentkezésekkel kapcsolatban intézkednek a gyermekgondozási segélyben részesülő édesanyák évközbeni elhelyezést igénylő gyermekeinek nyilvántartásba vételéről is. ugyanis a három éven át gyermekgondozási segélyben részesült anyáknak azokat a gyermekeit, akik október 31-ig betöltik 3. életévüket a bölcsődésekhez hasonlóan felvešzik ugyan szeptemberben de az óvodai foglalkozásokat csak 3. életévük betöltése után látogathatják. a november 1. utáni időszakra előjegyzésbe veszik a segélyben részesülő édesanyák gyermekeit, a kerületi tanácsok művelődésügyi osztályai pedig lehetőség szerint - a megüresedett helyek számának alakulásától függően - gondoskodnak majd évközbeni folyamatos felvételükről.

a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya szabályozta az óvodai felvételek feltételeit is. eszerint a felvételeknel mindenképp a bölcsődékből most kikerülő gyermekek, továbbá a gyermeküket egyedül nevelő szülők, a többgyermekes és a nehéz körülmények között élő családok, illetve a fizikai dolgozók gyermekei jönnek számításba.

szeptember 8-án függesztik ki az óvodákban a felvett, illetve elutasított gyermekek névsorát, s a gyermekgondozási segélyben részesülő anyák előjegyzett gyermekeinek listáját. a óvodai beiratsokat szeptember 10-én és 11-én tartják; ebédpénzt szinten ekkor kell befizetni.

a foglalkozások szeptember 17-én kezdődnek./mti/

...

bb.5. idegennyelvű balatoni műsorfüzet

vid/ká/ok hgy

1973. június 21.

a nyári főszezon kezdete előtt megjelent az idegennyelvű balatoni műsorfüzet. a 24 oldalas angol és német nyelvű kiadvány rövid áttekintést ad közép-európa legnagyobb édesvízi taváról, ismerteti a komoly- és könnyűzenei programot, a folklór eseményeket, felhívja a figyelmet a sportlehetőségekre, valamint a múzeumi és néprajzi látványosságokra. a balatoni műsorfüzet ajánlja a külföldi vendégeknek az ibusz és a balatontourist valamint a siotour rendezvényeit, kiránduló programjait is./mti/

...
- 4 -

bb.6. parkerdő a fekete körös partján

vid/kz/ok hgy

1973. június 21.

gyulától 7-8 kilométerre, a fekete körös partján fekvő városerdő régóta kedvelt kiránduló helye a környék lakóinak. néhány éve gyermeküdülő épült a városerdőn s megkezdtek a körös parti terület felparcellázását. már eddig több százan vásároltak telket hétvégi ház építéséhez. a mályvádi erdészet parkerdő vé alakítja át a területet. sétautakat, kocogópályákat, ifjúsági tornapályákat építenek gyermekeknek és a felnőtteknek. lesznek a parkerdőben esőbeálló, szaltonasütő, megteremtik a vízisportolási lehetőséget s ifjúsági kresz oktatópályát is felszerelnek. a gyulai üzemek, intézmények dolgozói társadalmi munkával segítenek a játszóterek, tornapályák építésében felszerelésében./mti/

...

bb.7. minőségvizsgálat

i pr/tr/hi/ok hgy

1973. június 21.

jóllehet egy esztendő alatt 2,4 százalékkal emelkedett a minőségi hibák miatt elmarasztalt élelmiszeripari termékek aránya a fővárosban, a városházán ezt a növekedést még sem tulajdonítják egyértelműen a minőség romlásának. az ellenőrzések adatai szerint 1971-ben az állami, a tanácsi, a mezőgazdasági, a szövetkezeti, és a magánipar élelmiszertermékeiből vett mintáknak 5,4 százaléka volt valamilyen ok miatt kifogásolható, az elmúlt esztendőben már 7,8 százaléka. az áruk minőségi bizonyítványa, mégis jobb, mint amire a számok emelkedéséből következtetni lehet, hiszen hatékonyabb lett az ellenőrzés, minőségi követelményé vált a csomagolás és az árujelzés megfelelő volta, s a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium is új minőségi mutatókat alakított ki.

a hus- és tejvizsgáló felügyelőség megállapítása szerint a hus- és huskészítmények közül az elmúlt évben a minták 22 százaléka nem volt megfelelő - ipari eredetű okok miatt. az olasz felvágott viztartalma például rendszeresen nagyobb volt az előírtnál, s az új szabványok bevezetése miatt a tartós túltelékárak közül is többet kifogásoltak az ellenőrök. gyakori volt, hogy nem a szabványok megfelelően bontották a húst a boltokban, ez nem ritkán árdrágitáshoz, a vevők megkárosításához vezetett.

/folyt.köv./

M

- 5 -

bb.7./minőségvizsgálat ... 1. folyt./ok

javult viszont az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek huskészítményeinek minősége, csökkent a szalámi félek zsirtartalma.

szaporodott azoknak a jegyzőkönyveknek a száma, amelyekben a fagyasztott csirke, a csirkeaprólék és a darabolt baromfi minőségét marasztalták el az ellenőrök. igaz, a hus- és tejvizsgáló felügyelőség által lefoglalt vágott baromfi mennyisége csaknem ötven százalékkal csökkent, a szigorú higiéniai szabályokat azonban még igen sok helyütt megszegik. a vizsgálatok megállapításai szerint egyenletesen jó minőségben került az üzletekbe a tej, az iskolakakao, a joghurt, a tejjől és habtejszín. nem mondható el ez a tehénturóról, a félzsiros krémturóról és néhány sajtról. /a kifogásolások leggyakoribb oka a mikrobiológiai szennyezettség./ változatlanul magas, csaknem 6 százalékos volt a sütőipari termékek kifogásolási aránya. a konzervek között is sok nem megfelelőt találtak az ellenőrök a süritett paradicsom minősége például nyersanyaghibák miatt romlott. sajnos az ellenőrzések során gyakran bukkantak lejárt szavatossági idejű árukra, amelyeket eredeti árukon hoztak forgalomba. a hűtőipari termékek vizsgálatából néhány megállapítás: hibásan csomagolták a bélszínrolót, s nem megfelelően tüntették fel a súlyt és az árat a turógombóc tasakjain. a háztartási keksz hibájául az alacsony zsirtartalmat rótták fel, számos cukorkát viszont a nem megfelelő csomagolás, árujelzés miatt marasztalták el. a sör minősége megfelelő volt, a palackok koronadugói azonban sokszor hibásan zártak, elilliant az italból a szénsav. a különböző szeszipari termékek elég gyakori hibája volt, hogy az érlelési idő rövidítése miatt nyersízű italok kerültek forgalomba.

az ellenőrző hatóságok 1971-ben 859, az elmúlt évben 513 feljelentést tettek minőségileg hibás termék forgalomba hozatala, árusítása miatt. ebből 1971-ben 595 esetben, 1972-ben pedig 348 alkalommal rótták ki kisebb-nagyobb bírságot a vétkekre. a bírságok összege meglehetősen alacsony volt, 200 forinttól háromezer forintig terjedt. a szóródás nagy, mert a statisztika szerint 92 esetben róttak ki 500 forintos bírságot, 80 esetben 400 forintosat, s mindössze nyolc esetben 2000 illetve három alkalommal 3 000 forintos büntetésnéntz./mti/

...-

- 6 -

bb.8. a változó falu problematikája a 11. országos szociológiai konferencián

vid/ká/p hgy

1973. június 21.

a tudományos ismeretterjesztő társulat - a magyar tudományos akadémia szociológiai intézetének közreműködésével - pécsen rendezte meg a 11. országos szociológiai konferenciát. az évente sorra kerülő tanácskozás célja, hogy állandó fórumot teremtsen a hazai szociológiai kutatások legújabb eredményeinek megismerésére, az elméleti és gyakorlati szakemberek széleskörű véleménycseréjére. a több évre tervezett konferenciasorozat központi témája: az ember és környezete. ezen belül a tavaly komlón rendezett első tanácskozáson az urbanizáció társadalmi problémáit vitatták meg a résztvevők. az idei - augusztus 21. és 25. között összeülő - konferencia a változó falu problematikáját, a magyar falvak társadalmi és gazdasági szerkezetének átalakulását tűzi napirendjére. az ötnapos tanácskozáson szociológusok, néprajzkutatók, történészek, statisztikusok, településtervezők, egyetemi tanárok tartanak előadásokat./mti/

bb.9. élő muzeumi tárgyak

vid/kz/p hgy

1973. június 21.

a nagykanizsai állami gazdaság tulajdonában van, de a kisbalaton lápvilágában él az egyetlen hazai bivalycsorda. a rezervátumban a napokban megszületett az első 4 koromfekete bivalyborjú. a következő hetekben még 16 szaporulatra számítanak.

a bivalyok a hajdani uradalmak legszivósabb igavonói közé tartoztak. különösen az olyan lápos, mocsaras területeken tettek hasznos szolgálatot, ahol a lovas, vagy ökrös fogatokkal nem boldogultak. a lomha járású fekete állatok ma még védettek, idegenforgalmi látványosságnak számító élő muzeumi tárgyak./mti/

...-

- 7 -

bb.10. „házhöz megy”, a könyv az öregeknek

vid/fm/p hgy

1973. június 21.

elismerésre méltó kezdeményezésként házhöz viszik az öregeknek a könyvet a vasvári és a körmendi könyvtár dolgozói, megváltoztatták azt az általános szokást, hogy az olvasó menjen a könyvért, s ehelyett bevezették azt a módszert, hogy az olvasóhoz „megy”, a könyv.

vasváron „menetrend szerint”, két hetente cserélik a könyveket az öregek napközi otthonában. a könyvtáros elviszi a kiolvasott könyveket, s a kívánságoknak megfelelően szállítja az új műveket. körömenen ugyanez a helyzet.

a könyvtárosok gondolnak a szociális otthonokra is. a táplánszentkereszti és ivánci otthonokba például folyóiratokat, képlapokat juttatnak el az öregeknek, akik szívesen böngészik azokat.

a jó példát a megye más településein is követik, s rövid időn belül valamennyi hasonló intézménybe „házhöz megy”, a könyv, /mti/

..-

bb.11. sorozatosan csalt

apbc /fk/hi hgy

1973. június 21.

sorozatos csalás miatt került a vádlottak padjára kertész Istvánné, sonkoly éva 27 éves gyors-és gépirónő, budapesti lakos, aki jelentős összegekkel károsította meg a hiszékeny embereket. két asszonytól pulóvereket vett át értékesítésre, de a vételár nagy részét nem egyenlítette ki. máskor külföldre utazó munkatársa megbízásából arra vállalkozott, hogy helyette nagyobb összeget postai csekken befizet. ígéretének nem tett eleget, a pénzt elköltötte, s csak több hónap múlva - hivatali főnöke felszólítására - fizette be. ezenkívül eladott kölcsön vett bundát, írógépet. többektől lakásügyben jelentősebb összegeket kért kölcsön, arra hivatkozva, hogy szövetkezeti lakásra kell befizetnie, vagy csere lebonyolításához van szüksége a pénzre, tartozását azonban nem fizette vissza. egy asszonytól ékszereket vett át azzal, hogy értékesíti, de elzálogosította, illetve eladta, s a megbízónak nem fizetett.

a központi kerületi bíróság kertész Istvánnét egyévi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..-
-8-

bb. 12. eredményes Üzem- és munkaszervezés az újpesti cérnagyárban

1 ol/pf/e sb hgy

1973. június 21.

a sokoldaluan előkészített, tervszerűen végrehajtott Üzem- és munkaszervezés jelentős sikerekkel járt az újpesti cérnagyárban. körültekintő vizsgálatokkal határozták meg, hogyan használhatnák legjobban - külső segítség nélkül - a nemrégiben megvalósított több mint 100 millió forintos beruházásukat. a technológiai sorrend betartásával, elsőként a fonodában láttak hozzá a szervező tevékenységhez. e célból - élén a fonoda vezetőjével - hattu bizottság alakult, munkügyi-, műszaki- közgazdasági szakemberek és szakszervezeti tisztségviselők bevonásával. a helyzet előzetes elemzése és a javaslatok kidolgozása után a tennivalókat részletesen megtárgyalták a gazdasági és mozgalmi szervek képviselőivel is. többhelyütt átcsoportosították a munkaerőt, ügyelve, hogy a dolgozók terhelése ne növekedjen. javították a gépek műszaki állapotán, technológiai változtatásokat eszközöltek, pontosították, egyszerűsítették a fonóknak bérelszámolását. a hatékony intézkedések lehetővé tették, hogy 14-gyel kevesebb dolgozó lássa el a fonoda termelési feladatait, ugyanakkor 8.2 százalékkal növekedett a termelékenység, s emelkedett a dolgozók bére is.

a bizottság ezután áttette székhelyét a cérnázóba, ahol ugyancsak jelentős termelékenység- és keresetnövekedést sikerült elérni, s csökkenthették - átcsoportosítással - a cérnázó dolgozók számát is.

a nem lebecsülendő kezdeti sikerek után a gyár vezetői középtávú szervezés-fejlesztési intézkedési tervet készítettek az 1973-75-ös évekre. most a kikészítő- és kiszolgáló Üzemrészben és a nagyatádi gyárban látnak hozzá a szervező munkához, amelynek során nem feledkeznek meg az egészségügyi és szociális ellátottság javításáról sem. /mti/

..-

bb. 13. a tavalyinál több paradicsomot és főzelékféléket konzerválnak - a termelők új gépekkel meggyorsítják a betakarítást - megkezdődött a konzervgyári szezon

1 jf/pá/e sb hgy

1973. június 21.

a konzervipari üzemek megfelelő számú szerződéses partnert találtak az alapanyagok szállítására, az üzemek felkészítése is jól sikerült és így az idei konzervgyári szezon kedvező előjelekkel indult meg - mondotta gressay zoltán, a konzervipari tröszt műszaki igazgatója az mti munkatársának. - az üzemek a tavalyinál 58 000 tonnával több árut termelnek majd, s termelési értékük eléri a 8.2 milliárd forintot, ami 463 millió forinttal haladja meg az elmúlt évi eredményt. a gyárak a múlt évihez hasonló mennyiségű gyümölcs-konzervet készítenek - a terv szerint 210 000 tonnát - és 17 000 tonnával fokozzák a főzelékkonzerv gyártását a tavalyihoz képest.

/folyt.köv./
8.20/e

- 9 -

bb. 13. /a tavalyinál több...folyt./e

az 1972. évinél lényegesen több paradicsom-sűrítményt és levét készítenek. több savanyúság és szárítvány kerül ki az idén a gépsorokról. mindehhez a nyersanyagot biztosítják a mezőgazdasági termelők; a gazdaságok a tavalyinál 5 000 vagonnal több főzelék-nyersanyag szállítására vállalkoztak, és gyümölcsből is ezer vagonnal többet kínáltak a feldolgozó üzemeknek, mint egy évvel korábban. igaz, az időjárás befolyásolhatja a terméserevényt, normális csapadékviszonyok mellett azonban várhatóan nem lesz gond az üzemek ellátása.

az idei szezonban a termelők még akarják gyorsítani a zöldség- és gyümölcsfélék betakarítását. a szezonban maximálisan ki akarják használni a külföldről vásárolt paradicsom-betakarító kombájnokokat. ezért a hatvani konzervgyár saját fejlesztési alapjából gépet állít üzembe a csányi állami gazdaságban, ezzel a berendezéssel a kombájnnal betakarított paradicsomot rövid idő alatt alkalmassá teszik a feldolgozásra, s így folyamatosan vehetik át a földekről érkező szállítványokat. a gazdaságban a kombájnoktól konténerekben szállítják a termést a manipuláló gépsorokhoz. berendezkednek a tartálykocsis szállításra is. a hatvani konzervgyár két termelőszövetkezettel hosszulejárati szerződést kötött, ezekben a gazdaságokban egy-egy 15 vagonos paradicsomlé-állomást állítanak fel. hazánkban először idén szovjet paradicsom-kombájnt indítanak a dányi tsz-ben, a közelmúltban szófiában megkötött kgst-megállapodás értelmében érkezik majd az új gép, amelyet néhány nap alatt munkába állítanak. ettől a berendezéstől is konténerben fuvarozzák majd a paradicsomot az előválogató gépsorig. a debreceni konzervgyár a hajduszoboszlói tsz-szel közösen paradicsom-fogadóállomást hoz létre, ide érkezik majd az amerikai kombájnnal felszerelt paradicsom. a budapesti üzemből szovjet centrifugával aprítják majd a paradicsom rostjait és így jobb minőségű terméket állítanak elő. a hatvani üzemből gépesítik a raktári munkákat.

a zöltségprogram keretében a gazdaságok növelték a betakarító-gépparkot. az ipar szakemberei különösen azt tartják lényegesnek, hogy egy év alatt 5-ről 18-ra növekedett az fzb típusú zöldebab-aratógépek száma és 25-tel több nbc-mintájú borsócséplőgép takarítja be a termést. a borsó-aratógépek száma megnégyszereződött. a paradicsom-kombájnból is újabb egységek érkeztek, egyebek között négy fmc kombájn lát idén munkához. az ipar vásárolta meg, s a gazdaságok használatra átvették az első növényvédő helikoptert is.

az idei konzervszezon a zöldeborsó, valamint az első gyümölcs-szállítványok feldolgozásával megkezdődött. /mti/

8.25/e

- 10 -

bb. 14. fafeldolgozó üzem épül körmenden

vid/e kz hgy

1973. június 21.

a szombathelyi erdő- és fafeldolgozó gazdaság körmendi fafeldolgozó üzemében mintegy 60 millió forintos ráfordítással egy korszerű fűrész, szárító és gőzölő üzemet szerelnek fel. kész faipari termékeket is előállít majd. a beruházás lehetővé teszi az export fokozását, s jól szolgálja az őrési tájegység további fejlődését is. a munkákat még ebben az évben megkezdik, s 1975-ben fejezik be. /mti/

bb. 15. feltárazzák a forrásokat

vid/kz/gné/e hgy

1973. június 21.

barlangász tábor nyílik a nyáron a bükkben a magyar karszt- és barlangkutató társulat borsod megyei területi osztályának szervezésében. a tábor lakói, a miskolc vizellátásának javítását célzó programhoz kapcsolódva elkészítik a kis-fennsík geológiai térképét, feltárba veszik az ott található forrásokat, meghatározzák azok vízhozamát, vegyi összetételét, felméri a feltárazott források vízgyűjtő területét. ezen kívül nyolc akna-barlangban tovább folytatják a már korábban megkezdett feltárást. köztük van a kecskelyuk-barlang is, amelyben a múlt évben már sikerült mintegy 500 métert előre jutniuk. akkor a földalatti járatban kisebb vízfolyásra bukkantak. az idén a víz megfestésével megpróbálják kideríteni, hogy a földalatti patak melyik felszíni forrásban jelentkezik. /mti/

bb. 16. finn csemetenevelő gépsor

vid/e ká hgy

1973. június 21.

a gyulaji állami erdő- és vadgazdaságban nagyteljesítményű, finn gyártmányú csemetenevelő gépsort helyeztek üzembe. a berendezés tálcás csemetenevelő géprendszer, amely nagyüzemi módon kedvező ültetési állapotú csemetéket nevel nagy tömegben, gyorsan és olcsón. sokszáz tálcába vetik a magvakat, s kikelés után a földlabdába burkolt gyökerű csemetéket hamar kiültethetik fólia alá, vagy a szabadba. /mti/

8.35/e

- 11 -

bb. 17. több mint 90 millió forint a sütőipar fejlesztésére
hajdu-bihar megyében

vid/e kz hgy

1973. június 21.

a negyedik öt éves tervben több mint 90 millió forintot költenek hajdu-bihar megyében állami és szövetkezeti sütőüzemek építésére, a meglévők bővítésére és korszerűsítésére. a program szerint a nagyobb városok mellett új üzemeket kapnak a nagyközségek is. a tervezett beruházások közül a legjelentősebb az új debreceni sütőüzem, amelyet 30 millió forintos költséggel építenek fel. még ebben az esztendőben átadják rendeltetésének a hajduszentpéteri, a berettyóújfalui és a nádudvari új sütőüzemeket, nyíradonyban pedig a következő évben fejezik be a rekonstrukciót. /mti/

...-

bb 18. hazautazott az indiai kommunista párt elnöke

gk-ju -cz

1973. június 21.

shripad amrit dange, az indiai kommunista párt elnöke, aki a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának vendégeként tartozkodott hazánkban, csütörtök reggel elutazott magyarországról. az indiai testvérpárt vezetőjét a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, a politikai bizottság tagja bucsuztatta. /mti/

..-

bb 19. a magyar-ndk belkereskedelmi munkacsoport ülése budapest

t kr/tr-ju -cz

1973. június 21.

csütörtökön budapestre érkezett ^{KARL} heinz bernhardt, az ndk kereskedelem és ellátásügyi miniszter helyettese, aki dr. juhász zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettesel a magyar-ndk belkereskedelmi munkacsoport elnökével tárgyal. a munkacsoport megbeszélésein értékelik a két ország belkereskedelmének 1973. évi választékcserejét, valamint a műszaki-tudományos együttműködési megállapodások, a kereskedelmi berendezés- és gépszállítások alakulását. /mti/

..-

10.15/ju

LKÖZ

-12-

Tóth

bb 20. intercontainer közgyűlés budapest

t kf/tr-ju -cz

1973. június 21.

az európai vasutak leányvállalata, az intercontainer társaság csütörtökön budapest, a magyar tudományos akadémián tartotta igazgatótanács ülését és évi rendes közgyűlést.

az igazgatótanács megvitatta az idei forgalmi és pénzügyi eredményeket, foglalkozott a társaság elszámolásának és üzemviteli adatainak elektronikus feldolgozásához szükséges feltételekkel, tennivalókkal. a társaság, amelynek 555 különleges szállítótartály-hordozó kocsija is van, elégedett azok üzemeltetésével, gazdasági eredményeivel. ezért az igazgatótanács megvizsgálta további ezer kocsi beszerzésének lehetőségét, amelyről az évvégi ülésen döntenek.

a társaság közgyűlése megtárgyalta az 1973. évi gazdasági eredményeket, megállapították, hogy az intercontainer forgalma örvendetesen, az előző évihez képest több mint 30 százalékkal növekedett. a társaság szervezésében 3,2 millió tonna árut szállítottak el. a közgyűlés végül meghosszabbította az öttagú felügyelőbizottság mandátumát.

x x x

az intercontainer társaságot öt évvel ezelőtt 13 európai vasut, - köztük a máv - alapította a nagy szállítótartályok /transzkonténerek/ fuvarozásának megszervezésére, lebonyolítására. a társaság székhelye brüsszel, operatív szervezete, a vezérigazgatóság, bázisban működik. a máv aktívan részt vesz a társaság munkájában; juhász miklós kereskedelmi igazgató tagja az igazgatótanácsnak, képviselőjük van a felügyelőbizottságban, és a vezérigazgatóságon is dolgozik a máv egy képviselője. a vezérigazgatóságot az egyes országokban működő nemzeti ügynökségek hazánkban a mávtrans - képviselik, felveszik a fuvarozási megrendeléseket, megszervezik az olyan helyi jellegű szolgáltatásokat, mint a kiegészítő közúti fuvarozás, tárolás, rakodás, stb.

az intercontainer társaság eredményes munkáját igazolja, hogy az öt év alatt tagjainak száma 22-re emelkedett. az európai vasutak közül már csak a lengyel és a román vasut nem tagja a nemzetközi szervezetnek, de a lengyel vasutakkal a japán-európa forgalomba külön megállapodás alapján együtt dolgozik a társaság, amely tárgyal a román vasutakkal is a belépésről. /mti/

..-

10.27/ju

Tóth

- 13 -

felhasználható: 17 óra után!

bb 21. novák andrás kiállítása szegeden

vid/ká-ju -cz

1973. június 21.

szegeden a képcsarnok vállalat kárász utcai bemutató termében csütörtökön nyitották meg novák andrás festőművész kiállítását. a tárlaton a művész több mint 40 alkotását tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb 22. budapesti közlekedési balesetek

tr-ju -cz

1973. június 21.

taxi személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget kutas istván, 34 éves gépkocsivezető, budapesti lakos, és a xii. kerület fűz utca 30. szám előtt összeütközött egy motor-kerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét boros gyula 20 éves táviratkézbetűző, budapesti lakost a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. kutas ellen eljárás indult.

személygépkocsival nem adott elsőbbséget az i. kerület, csalogány utca és fazekas utca kereszteződésében szabó gyula 20 éves villanyszerelő, budapesti lakos, és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét hegedüs györgy 22 éves esztergályos, budapesti lakost a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. szabó ellen eljárás indult. /mti/

10.35/ju

TDM

- 14 -

bb. 23. rendőrségi hírek

tm/e -cz

1973. június 21.

kisújszállás külterületén szücs márton 23 éves énekes, budapesti lakos egy motorkerékpárral a betonkorlátnak ütközött és a helyszínen meghalt. a motorkerékpár utasa könnyű sérülést szenvedett.

dunapatajon a szelidi-tón való átkelés közben komjátí sándor 21 éves alkalmi munkás a csónakból kiesett és a vízbe fulladt.

kunbaján takács lászló 23 éves szobafestőre egy romos tanya bontása közben a fal rádőlt. takács olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat folyamatban van.

tótkomlós községben lászik mihály 58 éves és gyivicsán istván 57 éves tsz-tag, tótkomlói lakosok a helyi alkotmány tsz-ből magánvállalkozásban egy istálló lebontását elvállalták. bontás közben az istálló összeomlott és mindkettőjüket maga alá temette. a helyszínen meghaltak. a felelősség megállapítására a vizsgálat folyamatban van. /mti/

bb. 24. építésügyi tájékoztatási tájértekezlet kaposvárott

vid/e -cz

1973. június 21.

csütörtökön a tit somogy megyei szervezetének kaposvári székházában építésügyi tájékoztatási tájértekezletet tartottak. ezen az étk kaposvári információs iroda rendezésében veszprém, somogy, zala megyék építésügyi szervezeteinek szakemberei vettek részt. a műszaki-technikai fejlődés felgyorsulása naponta növeli az információk tömegét -, hangzott el az értekezleten. ezzel párhuzamosan az információ-igény is növekszik. a műszaki-gazdasági információk csak akkor lehetnek hatékonyak, ha megteremtik az információk fogadásának és hasznosításának feltételeit. az étk - és az építésügyi szervezetek élő személyes kapcsolata az egyik legjobb út a tekintetben, hogy a műszaki, gazdasági információk a termelésben anyagi erővé váljanak. az értekezleten előadás hangzott el az építésügyi ágazat információ célkitűzéseiről és problémáiról, majd filmet vetítettek az információról, amelyet több felszólalás követett. /mti/

10.55/e

TDM

- 15 -

bb 25. Ulést tartott a mecsekvidéki intéző bizottság.

vid-ju -cz

1973. június 21.

pécsett csütörtökön Ulést tartott a mecsekvidéki intéző bizottság, amely baranya és tolna megyékre kiterjedően tevékenykedik. a tájékoztató ismertette az országos idegenforgalmi tanács vissza nem térítendő támogatásának múlt évi felhasználását. a másfélmillió forintból futotta többek között pécs középkori emléke, a barbakán, és környékének feltárására, fadd-dombori Udülőtelep rendezésére, parkosítására, a siklósi és sallyei arborétum fejlesztésére, illetve karbantartására, mohács-szigeten a hétvégi házak és ifjúsági tábor területének közműfejlesztésére, pécsváradon a vár feltárását, ezenkívül népi műemlékek védelmét, kulcsos házak építését segítették.

az Ulésen megtárgyalták és határoztak az 1973-ban felhasználható, hasonló forrásból származó 2,3 millió forint elosztásáról a területi és szakbizottságok javaslata alapján. így például pécsen a barbakán további feltárásához, a török-kori emlékek kiállításának létrehozásához, a zselici faragó kiállítás rendezéséhez, a gemenci erdő hátfő-rész feltárásához, sétányok építéséhez, a mecseki orfűn a vízforrás, a községben gépkocsiparkoló létesítéséhez nyújtanak anyagi segítséget. a fadd-dombori területi bizottság kérelmére az Udülőtelep rendezése, parképítés, szemnyelvezetés készül az oit anyagi támogatásával. ebből díjazták továbbá a virágosítási verseny győzteseit is. az értékelést ez alkalommal tartották. az első díjat a jugoszláv határmenti udvar község nyerte el, a mecsekvidéki intéző bizottság vándorszerlegével. a második helyezést Pombóvár szerezte meg tolnából. a díjakat a tanácsülésen adják át.

a mecsekvidéki intézőbizottság jóváhagyta ideai munkatervét. e szerint a két megye számos idegenforgalmi nevezettségével, fejlesztési tervekkel, programokkal foglalkozik idén. /mti/

bb 26. megölte feleségét

gk-ju -cz

1973. június 21.

a xi. kerületben a galvani utca 3993. hrsz. alatti lakáson szováltás közben egy 14 centiméter hosszúságú törkással sziv-tájon szurta valófélben levő feleségét szántó károly 40 éves bűntetlen előéletű lakatos. felesége a helyszínen meghalt. szántó károly cselekménye elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen. /mti/

--

11.20/ju

-16 -

bb 27. zöldbü nagyságu a szabolcsi jonatán alma

vid/kz-ju -cz

1973. június 21.

a szabolcs-szatmár megyében május közepétől tartó csapadékos időjárás kedvező a jonatán alma fejlődéséhez. a gyümölcsök már zöldbü nagyságuak. a kertészek gondosan óvják a termést a kártevőktől. általában már a hetedik, egyes helyeken pedig a kilencedik permetezést végzik. ehhez a fontos munkához majdnem 1.500 növényvédő gép áll rendelkezésre. /mti/

bb 28. aratnak

vid-ju kz

1973. június 21.

bács-kiskun és szolnok megye után csütörtök reggel egyes hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek földjein is munkába álltak az aratók. ebben az esztendőben a sárrétudvári aranykalász tsz gabonatóbláin dolgoznak az első kombájnok. az őszi árpát vágják. az ötvenhét hektáros táblán három gép dolgozik. /mti/

--

bb 29. időjárásjelentés

-ju -cz

1973. június 21.

a meteorológiai intézet jelenti június 21-én, csütörtökön 13 órakor:

többfelé újabb eső, zivatar

észak-európa fölött magas-nyomású légköri képződmény épült föl. hatására a skandináv-államokban, valamint a szovjetunió európai területének északi részein általában kevés a felhő, száraz az idő. európa többi térségében változékony időjárás uralkodik. sokfelé esik az eső, helyenként zivatarok keltenek. a hőmérséklet a felhőzet és eső függvényeként alakul, azokon a helyeken ahol egész nap borult az ég, napközben sem éri el az évszaknak megfelelő értéket, ott viszont ahol több órán keresztül érvényesül a nap melegítő hatása néhány fokkal az évszaknak megfelelő érték fölé emelkedik. hazánk időjárásának alakulásában az elkövetkező nap folyamán változás nem várható.

/ folyt. köv. /

13.00/ju

- 17 -

bb 29. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

házánkban szerdán az északkeleti megyékben 5-9, az ország többi részén 10-14 órán keresztül sütött a nap. szórványosan záporok, zivatarok keletkeztek. a zivatarok kíséretében lehullott eső mennyisége sárospatakon és tiszabecsen elérte a 11, veszprémben a 12, vásárosnaményben a 16, pátyodon a 20 mm-t. napközben a hőmérséklet országszerte 21-25 fokig emelkedett. ma hajnalban az ország területén 8 és 15 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. délelőtt voltak helyek ahol derült, máshol viszont borult volt az ég. néhány helyről újabb esőt, záporosít jelentettek.

11. órakor 15-21 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 19,6 fok volt, a százéves átlagnál 0,4 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 18 fok volt.

várható időjárás péntek estig: időnként megnövekvő felhőzet. többfelé újabb eső, zivatar. mérsékelt, zivatar idején megerősödő változó irányú szél. enyhébb éjszaka. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19-24 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig: túlnyomóan felhős idő, megismétlődő esőkkel, helyenként zivatarokkal. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 12-17 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek 20-25 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ eső az ország területének 90 százalékán várható.

a duna vizállása budapesten : 273 cm. /mt1/

12.55/ju

101335

- 18 -

bb 30. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke június 21-én 13 óráig:

/se-ju -cz

1973. június 21.

1. szolgáltatás bővítés
2. regionális vízművek
3. bibliofil kiadvány
4. óvodai felvételek
5. idegennyelvű műsorfüzet
6. parkerdő
7. minőségvizsgálat
8. szociológiai konferencia
9. élő muzeumi tárgyak
10. könyv az öregeknek
11. sorozatosan csalt
12. munkaszervezés az újpesti cérnagyárban
13. konzerválás
14. fafeldolgozó
15. leltározzák a forrásokat
16. csemetenevelő gépsor
17. sütőipar fejlesztése
18. hazautazott dange
19. magyar-ndk belker. munkacsoport ülése
20. intercontainer közgyűlés
21. novák andrás kiállítása
22. balesetek
23. rendőrségi hírek
24. építésügyi tájékoztató
25. a mecsekvidéki lb ülése
26. megölte a feleségét
27. a szabolcsi almáról
28. aratnak
29. időjárás
30. hírjegyzék

/mt1/

--

12.55/ju

101335

- 19 -

felhasználható a mt kommuniké után!

bb. 31. a közúti forgalom korszerűsítéséért - megbírságot - megengedély nélkül közlekedő tulsúlyos járművek üzembentartóit

1973. június 21.

1 kf/tr/e 10 hgy

Kovács Ferenc, az mti hírmagyarozója írja:

A minisztertanács csütörtöki ülésén a közutak fokozottabb védelme érdekében szabályozta a tulsúlyos járművek közlekedését. A határozat lényege, hogy a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően hivatalosan is engedélyezik a nagyobb tengelyterhelésű járművek közlekedését, a tulsúlyért viszont díjat szednek, az engedély nélkül közlekedő tulsúlyos járművek üzembentartóit pedig megbírságot.

Hazánkban az 1962-ben kiadott közúti közlekedési szabályzat szerint a közúti forgalomban csak 8 tonna tengelyterhelésű - kettős tengely esetében 14,5 tonna terhelésű - jármű vehet részt. A rendelkezés annakidején megfelelt az akkori nemzetközi gyakorlatnak, s nagyjából a hazai uthálózat állapotának is. Az utóbbi évtizedben azonban erőteljesen megnövekedett közutainkon a teherforgalom, ezen belül a nehéz járművek aránya. A személyszállító autóbusszállománynak is mindössze 25 százaléka 8 tonna vagy ennél kisebb tengelynyomású. Az európai országokban a megengedett tengelyterhelés a miénknél nagyobb, s általános ez az európai tranzit utvonalaikon is. Ezért a kresz említett rendelkezése tulajdonképpen már formális, a hatóságok kénytelenek voltak tudomásul venni a helyzetet, s közutainkon gyakorlatilag 10 tonna tengelyterhelésig minden jármű közlekedhetett.

A közúthálózatnak az új követelmények szerinti fejlesztése 1968-ban megkezdődött, azóta az új utakat, s a korszerűsítési munkálatokat már 10, illetve 16 tonna tengelyterhelésre méretezik. A világszerte bizonyított kutatási eredmények azt mutatják, hogy a megengedettnél nagyobb terhelés az utak élettartamát nagymértékben megrövidíti. Az általánosan elfogadott 10-16 tonna tengelyterhelés mellett az utak élettartama 15 év, 14-24 tonnánál viszont mindössze egy-két év. Miután az utépítés, a fenntartás költségeit az állam viseli, fokozottabban védenie kell a nagyértékű - a hazánkban csaknem 100 milliárdos - népgazdasági állóeszközt jelentő közúthálózatot. Az idő előtt tönkrement utburkolat helyreállítása igen költséges, kilométerenként másfél millió forint.

/folyt.köv./
14.25/e

Tóth

- 20 -

bb. 31. /a közúti forgalom...folyt./e

A minisztertanács éppen ezért a gyakorlatot szentesítve hozott rendelkezést arra, hogy a közúti forgalomban legfeljebb 10 tonna - illetve két tengely esetében 16 tonna - tengelyterhelésű járművek vehetnek részt. Ennél nagyobb terhelésű, tulsúlyos járművek csak az utügyi hatóságok előzetes engedélyével, meghatározott utvonalon közlekedhetnek. A tulsúlyos jármű közlekedésének hatósági engedélyéért díjat kell fizetni. Az engedély nélkül közlekedő tulsúlyos jármű után az előírt díjon felül bírságot - a díj kilencszeresét - rónak ki. A díjakból és a büntetések összegéből részben fedezik a megrongált utpálya helyreállításának költségeit, részben fejlesztik az uthálózatot, megerősítik a gyengébb teherbírásu utakat. A minisztertanács határozat ugyanakkor előírja, hogy az európai általános irányzatnak megfelelően az egész közúthálózatot alkalmassá kell tenni 10 tonna tengelyterhelésű járművek közlekedésére. A rendelkezés ezenkívül a közlekedés- és postaiügyi miniszter előzetes engedélyéhez köti a tulsúlyos járművek hazai forgalomra való gyártását, illetve beszerzését.

Az 1974. január 1-én életbelépő jogszabály hozzájárulhat a jármű üzembentartói és a népgazdaság érdekei közötti fokozottabb összhang megteremtéséhez. A díjazás bevezetésével a fuvarozókat ösztönzik olyan járművek üzembentartására, amellyel elkerülhetők a nagyobb költségek; egy-egy komolyabb szállítási feladat előtt a leggazdaságosabb megoldás mérlegelésére készítik a szállítókat. A hatósági engedélyért járó díjat a jármű üzembentartója fizeti, s csak akkor háríthatja át a fuvarozótóra, ha a szállítmány másképpen nem továbbítható. Előzetes engedély hiányában viszont a büntetést a fuvarozó köteles megfizetni. A rendelkezés tulajdonképpen csak a beruházás-jellegű nagy szállítmányokat, a nem egyszer 100 tonnás transzformátorokat, óriásturbinákat érinti /bár megfelelő trélerekkel ezek is szállíthatók tulsúlyos járművek nélkül/ a fogyasztói árakra semmiféle kihatása nem lehet. Az engedélyezett, s most hivatalosan is felemelt tengelyterhelésen belül ugyanis a kereskedelem mindenféle áruja elszállítható.

A tulsúlyos járművek korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartását szigorúan ellenőrzik; a fontosabb nemzetközi közúti határátkelő helyeken beépített tengelymérlegekkel, a belvárosi forgalomban pedig könnyű, hordozható, gyorsan telepíthető elektronikus mérlegekkel. /mti/

14.30/e

Tóth

...

- 21 -

bb. 32. tizenötezer kiskert a mecsek lejtőin - megőrzik a 2 000 éves pécsi szőlőkultúra történeti jellegét

vid/e kz hgy

1973. június 21.

a mecsek lejtőjén díszlő szőlőterület - hazánk egyik leg-
ősibb, kétezer éves multra visszatekintő szőlőkultúrájának -
sorsával, jövőjével foglalkozott csütörtöki ülésén pécs város
tanácsa. a római kortól kezdődően évszázadokon át intenzív bor-
termelés folyt a napsütötte mecseki lankákon, s ma is a város-
ban élő emberek ezreinek nyújt munkaidő utáni hasznos és egész-
séges elfoglaltságot, aktív pihenést. évszázados fogalom a
„pécsi tüke,,: azt az embert jelöli, aki legalább két-három
nemzedék óta a mecsek alján él és kis szőlőskertet művel a me-
csek oldalában. az urbanizáció hatására az utóbbi években, év-
tizedekben rendkívüli mértékben megnőtt a városi lakosság érde-
klődése a kiskert-művelés iránt, s mind többen vásárolnak föl-
det a pécsi dombokon. az utóbbi husz év alatt ötszörösére gyar-
apodott a „tükek,, száma: ma már kereken 15 000 kiskert talál-
ható a mecsek déli lejtőin. a tanács állást foglalt a több mint
félezer hektárnyi terület eredeti arculata - a 2,000 éves sző-
lőkultúra történeti jellegének - megőrzése mellett. a jövőben
még inkább a munkában megfáradt emberek regenerálódását szolgál-
ja a mecseki terület, azon túl, hogy művelői számára még hasz-
not is hajt. evégett szabályozzák - korlátozzák - a hegyoldal
beépítését, előírva a kerteknek szőlővel, gyümölcsfával vagy
más értékes fával való betelepítését. ugyanakkor az erre alkalm-
as pontokat megnyitják a kiránduló, sétáló emberek előtt: kilá-
tó- és vendéglátó-helyeket létesítenek a legszebb helyeken.
/mti/

felhasználható: 19.00 óra után!

bb. 33. uttörők a „török uton,, - megkezdődtek a diósgyőri vár-
játékok

vid/e fm hgy

1973. június 21.

a miskolci ady endre művelődési ház, valamint a diósgyőri
vármúzeum rendezésében csütörtökön immár harmadik alkalommal
kezdődtek meg a diósgyőri várjátékok. a korábbi évek gyakor-
latával szemben az idén nemcsak borsodból, hanem az ország kí-
lenc megyéjéből összesen 16 uttörő őrs vesz részt a rendezvé-
nyen.

/folyt.köv./
14.38/e

- 22 -

NA 1500

bb. 33. /uttörők...folyt.

a 18. században, amikor a törökök eger és diósgyőr várát
birtokukban tartották, a bükk-hegységen át egy őszvér-utat épí-
tettek a két vár között. ez a „török út,,-nak nevezett ősvény
jelenleg is jelzett turistaut. a várjátékok résztvevői egerből,
illetve diósgyőrből indulva járják be ezt a mintegy 40 kilomé-
teres utvonalat. a bükkben három táborhelyet létesítettek, ame-
lyek között urh-adóval tartják fenn az összeköttetést.

a játékok résztvevői a táborhelyeken borítékban kapják meg
feladataikat: számot kell adniuk a két vár történetéről, a bükk
élővilágáról, településtörténetéről. azon a helyen, ahol az eger-
ből, illetve a diósgyőrből induló őrsök találkoznak, számhábo-
rut vívnak, míg a hármashatárnál lévő táborhelyen honvédelmi is-
meretekből, lövészetből, térképolvasásból, sátorverésből „vizi-
gáznak,,.

a tiz napig tartó várjátékok július 1-én fejeződnek be a
diósgyőri várban. a legjobban szereplő őrsöket megjutalmazzák.
/mti/

felhasználható: a mt kommuniké után!

bb. 34. a minisztertanács állást foglalt: mikor tisztességtelen
a haszon?

i st/tm/e ie hgy

1973. június 21.

somogyi lajos, az mti hirmagyarozója írja:

a kormányzati szervek a gazdasági reform indulása óta fo-
lyamatosan gondoskodnak arról, hogy ne csak a fix-áras, hanem a
szabadáras termékek árai is az indokolt keretek között maradjá-
nak, a vállalatok ne élhessenek vissza a szabad árképzés lehető-
ségeivel, esetleges monopolhelyzetükkel. a vállalatok bizonyos
esetekben már 1968. óta kötelesek a minisztériumnak előre beje-
lenti áremelési szándékukat, kötelező az áralkuláció-készí-
tése. kezdettől mód van arra, hogy a tisztességtelen hasznot
felszámító vállalatot megbírságozzák, a büntető törvénykönyv
pedig 1971-ben pontosította a büntetőjogi felelősség eseteit.
a visszaélések elkerülésére tehát megfelelő jogszabályok állnak
rendelkezésre. a gyakorlatban azonban gyakran okozott nehézséget
a tisztességtelen haszon fogalmának eltérő értelmezése. a meg-
felelő gyakorlat kialakítását segítette az országos anyag- és
árhivatal elnökének 1970-ben kibocsátott állásfoglalása, amely-
ben néhány esetre pontosan meghatározta a tisztességtelen árkép-
zési módszerek ismérveit.

/folyt.köv./
14.43/e

- 23 -

NA 1500

bb. 34. /a minisztertanács állást...folyt./e

ennél is jóval hatékonyabb eszköznek ígérkeznek azonban az árdragítás megelőzésére a mostani minisztertanácsi határozatban rögzített irányelvek, amelyek egyértelműen megfogalmazzák a tisztességtelen haszon eseteit, s ezzel megfelelően orientálja a gazdasági vezetőket, lényegesen könnyíti az ellenőrzést, s magas szintű védelmet nyújt a vásárlóknak.

a tisztességtelen haszon nemcsak a nyereség mértékétől, hanem főként megszerzésének módjaitól függ. a minisztertanácsi határozat széles körben meghatározza a tisztességtelen haszon-szerzés módszereinek eseteit, de ismerteti azokat az eseteket is, amikor az árképzés nem tisztességtelen. nem engedhető meg például, hogy a termékgorgalmazási szabályok megsértésével valamely vállalat monopolhelyzetet hozzon létre, s így kényszerítse a vásárlót a magasabb árak elfogadására. tisztességtelen az is, ha a vállalat az olcsó és jó minőségű cikkek helyett drágább árut hoz forgalomba, ha az olcsó tömegfogyasztási cikkek árát alapos indok nélkül emeli, ha változatlan áron ad gyengébb minőségű árut. abban az esetben is tisztességtelen a haszon, ha csupán a költségek, az alapanyagok árának emelkedését követik az árak, költségcsökkenéskor azonban az ár nem mérséklődik. törvénytelen az is, ha a vállalat az export árbevétel csökkenését a belső árak emelésével akarja ellensúlyozni. tisztességtelen haszonnak számít az olyan eset, ha a vállalat az átlagot számottevően meghaladó mértékű jövedelememelés érdekében emel árat, vagy ha a kapacitás kihasználatlanságából eredő többletköltségeket egyoldalúan áremeléssel ellensúlyozza.

a minisztertanács irányelvei természetesen nem emelnek akadályt olyan vállalati haszon elé, amelyet műszaki fejlesztéssel, az üzem- vagy munkaszervezés javításával, gazdaságosabb termék-szerkezet kialakításával, s egyéb hasznos, hatékony eszközökkel érnek el a vállalatok.

a minisztertanácsi határozat kimondja, hogy tisztességtelen haszon felszámítása esetén elsősorban a károsultak, vagyis a megrendelők, a fogyasztók kártalanításáról kell gondoskodni. mint az országos anyag- és árhivatalban rámutatnak, igen fontos, hogy a vásárlók tudomást szerezzenek arról, ha az illetékes hatóságok utólag kiderítik, hogy egy vállalat tisztességtelen haszonnal hozott forgalomba valamely árut. ezért szükséges, hogy például a gazdasági bírságokról szóló határozatok minél szélesebb nyilvános-ságot kapjanak.

/folyt.köv./
14.55/e

NA 1510

- 24 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztőért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közleménye

1973. június 21.

bb.51. Ülést tartott a minisztertanács

hi/p hgy

1973. június 21.

a kormány tájékoztatási hivatala közli : a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a minisztertanács elnökének jelentését a kgst prágában, június 5-8. között megtartott xxvii. üléséről, valamint a végrehajtó bizottság 63. üléséről, és jóváhagyta az ott elfogadott ajánlásokat. megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy dolgozza ki a határozatok végrehajtását biztosító hazai intézkedéseket.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését az európai biztonsági és együttműködési értekezletet előkészítő helsinki sokoldalú konzultációról és a magyar küldöttség eredményes tevékenységéről. a minisztertanács felhatalmazta a külügyminisztert, hogy az európai biztonsági és együttműködési konferencia első, július 3-án helsinki-ben kezdődő szakaszán a magyar népköztársaságot képviselje, és jóváhagyta a magyar delegáció irányelveit.

/folyt köv ./
16.05/p

-1-

NA 1610

bb.51. Ülést tartott.....folyt /p

a minisztertanács megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a munkaügyi miniszter előterjesztését az üzemi demokrácia további fejlődésének elősegítéséről. a kormány szükségesnek tartja, hogy a vállalatok vezetői rendszeresen tanácskozzanak a dolgozókkal, válaszoljanak javaslataikra és biztosítsák tájékozódásukat a termelési és gazdálkodási kérdésekben. a kormány felhívta az érintett minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit az üzemi demokrácia fejlődését elősegítő intézkedések megtételére, egyben felkérte a szot elnökségét, valamint a kisz központi bizottságát, hogy az üzemi demokrácia fejlesztését tegyék a szak szervezeti szervek, illetve az ifjúsági szövetség egyik központi feladatává.

az igazságügyi miniszternek és az országos anyag- és árhiatal elnökének előterjesztése alapján a minisztertanács módosította a tisztességtelen haszonról 1967-ben hozott határozatát. tisztességtelen a haszon, ha azt a társadalmi érdeket és a szocialista gazdálkodás elveit sértő módszerekkel, nem megengedhető árképzéssel, vagy az indokolt haszon mértékét meghaladó nyereséggel érik el. a jogszabály meghatározza a tisztességtelen vállalati magatartás jellemzőit.

a minisztertanács felhatalmazta az országos anyag- és árhiatal elnökét, hogy saját hatáskörében szabályozza a szabad-áras ipari termékeknek az árvetési költségkalkuláció kötelező rendszerét.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter jelentést tett a tavaszi munkákról, a nyári betakarításra való felkészülésről és az ellátás várható alakulásáról. a gondosan végzett tavaszi munkák a szárazság hatását nagy mértékben ellensúlyozták. a mezőgazdasági üzemek jól felkészültek a gabona betakarítására. a minisztertanács a jelentést tudomásul vette, s úgy határozott, hogy az augusztus 15-ig megkezdett és még ez évben befejezett szemes terménytárolók építéséhez 30 százalékos ártámogatást biztosít.

/folyt köv ./
16.10/p

-2-

M-16¹⁵

bb.51. Ülést tartott2.folyt /p

a kormány megtárgyalta és tudomásul vette a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter jelentését az élelmiszerek minőségének 1972. évi alakulásáról és az ezzel kapcsolatban hozott minisztertanácsi határozat végrehajtásáról. az elmúlt évben kedvezően alakult az élelmezési ipar nyers-és alapanyag ellátása, nőtt a konzervipar termelése, a fogyasztásra előkészített, csomagolt élelmiszerek gyártása, választéka. a minőség javulásához hozzájárult a fokozott ellenőrzés.

a munkaügyi miniszter jelentést terjesztett elő a nőknek a szakmai képzésben és továbbképzésben való részvételéről. a nők társadalmi, gazdasági és szociális helyzetével foglalkozó párt- és kormányhatározatok nyomán munkafeltételeik és munkakörülményeik javítása, egészségvédelmük, anyagi-és erkölcsi megbecsülésük terén számottevő eredmények születtek. további erőfeszítésekre van azonban szükség szakmai képzésük és továbbképzésük fokozásához. ennek érdekében a minisztertanács határozatot fogadott el és felkérte a társadalmi szerveket, hatékonyan segítsék elő ennek megvalósítását.

a kormány a közlekedés- és postaügyi miniszter előterjesztése alapján határozatot hozott, hogy az utak állapotának megóvása érdekében a jövőben a megengedettnél nagyobb terhelésű járművek csak külön engedéllyel és díj ellenében használhatják az utakat. a rendelet előírja a járművek terhelésének fokozott ellenőrzését.

a művelődésügyi miniszter, az egészségügyi miniszter, valamint a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rektori kinevezésre, felmentésre és rektori megbízatás meghosszabbítására tett javaslatát a kormány elfogadta.

a minisztertanács titkársága vezetőjének előterjesztése alapján a kormány felhívta a miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetőinek figyelmét, hogy vizsgálják meg az országgyűlés júniusi ülészakán elhangzott képviselői észrevételek és javaslatok megvalósításának lehetőségeit és tájékoztassák azokról az országgyűlés elnökét, valamint az indítványozó képviselőket.

/folyt köv ./
16.15/p

-3-

M-16²⁰

bb.51. Ulést tartott3.folyt /p

a minisztertanács a kormány titkársága vezetőjének előterjesztése alapján megvitatta és elfogadta a saját, továbbá a kormány bizottságai, a központi népi ellenőrzési bizottság, valamint az országos ifjúsáspolitikai és oktatási tanács 1973. második félévi munkatervét.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyal./mt1/

16.16/p

NA 16²⁰

-4-

bb. 34. /a minisztertanács állást...2.folyt./e

adott esetekben ugyanis gazdasági birsággal sújtják a tisztességtelen hasznot felszámító vállalatot. a minisztertanácsi határozat értelmében a tisztességtelen haszon kialakításában vétkező személyek egyéni felelősségét is meg kell vizsgálni, s az eset körülményeitől függően fegyelmi, szabálysértési vagy büntető eljárást kell indítani. a felügyeleti és az ellenőrző szervek rendszeresen ellenőrzik majd a vállalatokat, továbbá a magán-kisiparosokat és magán-kiskereskedőket, s adott esetekben a felelősségrevonás sem maradhat el.

egy korábbi minisztertanácsi határozat értelmében valamennyi érintett tárca szakmai kalkulációs irányelveket bocsát ki, ezek is a nagyobb árstabilitást, a hatékonyabb árellenőrzést szolgálják. mindenekelőtt az országos anyag- és árhivatal elnöke adja ki ezeket az irányelveket, ehhez igazodnak majd a tárcák irányelvei. az árhivatal, illetve a minisztériumok pontosan előírják, hogy az árvetésnek milyen adatokat kell tartalmaznia, illymódon gondoskodnak a többi között arról, hogy az ellenőrök minél jobb áttekintést kaphassanak a kalkulációról és felfedhessék az esetleges visszaéléseket. /mt1/

bb. 35. a kék fény nyomán: megkerültek a szülők

vid/e fm hgy

1973. június 21.

június 20-án, a magyar televízió „kék fény” című adása után a hevesi járási rendőrkapitányságon megjelent Kovács Sándorné 67 éves hevesi lakos, aki bejelentette, hogy a műsorban bemutatott gyermekben felismerte 14 hónapos unokáját, Kornoczi Ferencet. a gyermek anyja ellen jelenleg lopás miatt folyik eljárás. apja, Kornoczi Ferenc 24 éves alkalmi munkás, Bajai lakos éppen hevesen tartózkodott és Kovács Sándornétól, a gyermek nagyanyjától június 16-án elvitte a kicsit azzal, hogy másutt helyezte el. ettől kezdve az idős asszony a gyermeket nem látta. Kornoczi a hevesi járási rendőrkapitányságra történt előállítás után elismerte, hogy azonos a tv-ben is leírt férfival, aki a gyermeket a budapesti nyugati pályaudvaron átadta egy nőnek.

az ügyben folytatják a vizsgálatot. /mt1/

15.00/e

- 25 -

NA 15¹⁰

bb 36 . csökkentett beruházási terv - változatlan termelésnövekedés - miniszterhelyettesi értekezlet a csavaripari vállalatnál

t kg/mm um ie hgy

1973. június 21.

a népgazdaság beruházási egyensúlyának megszilárdítása érdekében - mint ismeretes - szükségessé vált több vállalatnál az építési, fejlesztési tervek felülvizsgálata, módosítása. az illetékes minisztériumok is részt vesznek az építkezés és az anyagi lehetőségek közötti összhang megteremtésében. csütörtökön dr. betlej sándor kohó- és gépipari miniszterhelyettes is ebben a témában tartott a csavaripari vállalatnál értekezletet. a tanácskozáson a vállalat átdolgozott beruházási javaslatát vitatták meg a gyár vezetői a miniszterhelyettesel. kincses andor, a vállalat igazgatója ismertette a vállalat beruházási javaslatát.

a kötőelem, azaz csavargyártás növelése és gazdaságosabbá tétele érdekében a vállalat már korábban elhatározta a kapacitásbővítéssel egybekötött rekonstrukciót. a tervek 1970-ben el is készültek, a munkálatok megkezdődtek, de az időközben életbe lépett központi intézkedések, a piaci helyzet alakulása, az építőipari árak változása és több más körülmény miatt a vállalat vezetői felülvizsgálták a fejlesztési koncepciót.

az elemzés eredménye: a takarékoság érdekében a tervekben elhagyták azokat a beruházásokat, melyek nélkülözhetők és hiányuk nem megy a termelés rovására. így például a dombóváron felépülő új gyáregységben szabadtéren lesz az a transzformátor, amelynek eredetileg egy költséges külön transzformátorházat terveztek. a váci uti gyárban tervezett gépesített magasraktár építését elhalasztották. a tőkés import helyett pedig például szocialista országból vásárolják meg a termelés korszerűsítéséhez szükséges gépet. mint kiderült, a gép gazdaságosabban termelhet, mint az eredetileg beszerzésre szánt társa.

a változtatások ellenére a csavaripari vállalat az 1978-ra tervezett csavarmennyiséget elő tudja állítani. 1978-ban az 1970-es 583 millió forint értékű termelés 1 milliárd 140 millióra növekszik, tehát csaknem megkétszereződik. a nagyarányú növekedést a kapacitás növelés mellett technológiai változtatásokkal, ésszerű üzemszervezéssel kívánják elérni. a kevésbé gazdaságos forgácsoló technológiáról például az eredetileg tervezettnél gyorsabban térnek át a kifizetődőbb hidegalakítási technológiára. újfajta csavart is gyártanak, s így tovább csökkenhet az import. egyébként a termelés növelésének eredményeként 1978-ban fele annyi csavart kell külföldről vásárolni mint 1970-ben.

a miniszterhelyettes a vállalat beszámolóját elfogadta, s fejlesztési koncepcióját megerősítette. /mti/

- 26 -

15.05/um

NA 1570

bb.37. véget ért a szolnoki munkásműveltségi tájkonferencia

vid/fm/p hgy

1973. június 21.

csütörtökön szolnokon befejeződött a háromnapos munkásműveltségi tájkonferencia, amelyen öt alföldi megye kétszáz művelődésügyi szakembere vett részt. a tanácskozáson elsősorban azokkal a közös gondokkal foglalkoztak, amelyek az alföldi megyéket jellemzik az ipari munkásság jelentős része csak néhány éve került a mezei munkákból a gyárakba, üzemekbe, az átlagosnál több nő és fiatal foglalkoztatnak az ipari üzemek. a munkásság szakmai és általános műveltségének emelése mellett az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani az általános iskolát el nem végzettek képzésére, mivel ez utóbbiak száma nem csökken, sőt helyenként nő. e feladatok megoldása érdekében jobban össze kell fogni a különböző irányítás alatt álló közművelődési intézményeket, a szakszervezeti és tanácsklubokat, könyvtárakat. elsősorban a könyvtáraknak keresniük kell a kapcsolatot a gyárakkal, üzemekkel, szakmunkásképző intézetekkel. kiskunhalason például a városi könyvtár együttműködési szerződést kötött a szakmunkásképző intézettel: a könyvtár klubhelyiséget adott a kizs-fiataloknak, szakmai bibliográfiát állított össze a tanulóknak, cserébe az intézet diákjai közül számos új és állandó olvasót toborzott a könyvtárnak. többen felvetették a vitában, hogy a munkások képzése, továbbképzése, művelődése érdekében sokat tehetnek a szocialista brigádok is, hiszen e kis közösségek tagjai nemcsak a családi ház felépítésében, hanem a tanulásban is segíthetnek egymásnak. ahol több pénz jut a munkások művelődésére, ott jobb eredményeket érnek el, de nagy „tartalékok”, vannak még a különböző kulturális alapok felhasználásának ésszerűsítésében, összpontosításában is - állapították meg a háromnapos konferencia vitájában.

bb.38. nemzetközi bridzsverseny kezshelyen

vid/fm/p hgy

1973. június 21.

kezshelyen, a művelődési központban csütörtökön nemzetközi bridzsverseny kezdődött. a nyolcadik alkalommal megrendezett helikon-kupa versenyén az idén csaknem 30 csapat vesz részt. a két-napos csapatverseny az ugynevezett dán rendszerben bonyolódik le, amely a csapatok pillanatnyi állását és helyzetét is mutatja.

a 12 fordulós küzdelem után szombaton és vasárnap rendezik meg péterfalvi andor páros emlékversenyt, amelyre csehszlovák, osztrák, jugoszláv és romániai résztvevőket is várnak. /mti/

15.05/p

-27-

NA 1570

bb.39. pécs és eszék - testvérvárosok

vid/fm/p hgy

1973. június 21.

pécs és eszék ezentúl testvérvárosok. a mecsekfaljai város tanácsa csütörtökön tárgyalta és hagyta jóvá a pécs és eszék közötti testvérvárosi kapcsolat létesítésére kötött együttműködési megállapodást. eszerint a két város küldöttségei évenként találkoznak, s ilyenkor állapotnak meg az együttműködés részletes tervében. kapcsolataik kiterjednek a kulturális élet minden területére, az egészségügyre, a sportra, a kommunális ellátásra, a szolgáltatásra és a környezetvédelemre, továbbá a társadalmi szervezetek munkájára. kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a kishatármenti forgalom fejlesztéséhez is. /mt1/

-.-

bb.40. az ipar és a gazdaságok felkészültek az aratásra - tanácskozás az édosz székházában

t jf/gg/p ie hgy

1973. június 21.

a jövő héten, pénteken, június 29-én van péter pál napja, amikor általában megkezdődik az aratás. a nagy munkával kapcsolatos tennivalókról tanácskoztak csütörtökön az édosz gorkij fasori székházában a gabona tröszthez tartozó vállalatok szocialista brigádjaiának vezetői. az értekezleten részt vett dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese.

rékai gábor, a gabona tröszt vezérigazgatója az aratási előkészületekről tájékoztatta a résztvevőket, elmondotta, hogy az elmúlt időszak hűvösebb időjárása kedvezett a gabonának, s jobban telnek a gabonaszemek, mint nagy hőség idején. igaz azonban az is, hogy a talaj nedvességtartalma eléggé kicsi, s ezért a termésbecslők nehéz helyzetben vannak; nagyon sok függ ugyanis a következő napok, hetek időjárásától. amennyiben ilyen marad az idő, akkor a jövő hét végén hozzáláttnak az árpa aratásához, s ebben az időszakban, de inkább július elején kezdik majd meg a legkorábban beérő olasz búzák, például a san pastore betakarítását. július első hetének végére várják a buza aratási szezonjának indulását. amennyiben tartósan meleg lesz az idő, előbbre jön a „szezonyitó”, s ellenkező esetben pedig a csapadékos időjárás késleltetheti a gabona beérését és az aratást.

a nagy munkára jellemző, hogy egymillió 680 ezer hektárról kell betakarítani a gabonatermést, ebből 1,3 millió hektáron természetesen a gazdaságok búzát. az ipar arra számít, hogy a gazdaságok a tavalyinál jobb anyagi-műszaki ellátást kihasználva - meggyorsítják a betakarítást, ami végeredményben azt jelenti, hogy naponta nagyobb tételeket kell a gabonavállalatoknak átvenniük, mint egy évvel korábban. nehezíti a helyzetet, hogy az elmúlt évről megmaradt, ugynevezett átmenő készletek is nagyobbak az 1972. évinél. mindent egybevetve azonban biztosítják a termés zavartalan átvételét. az elmúlt évihez képest 12.500 vagonnal, hozzávetőleg 8 százalékkal növelték a raktár-kapacitást, jelenleg 206.000 vagon tárolására képes az ipar. /folyt köv. /

15.15/p

NA-1520

-28-

bb.40. az iparfolyt /p

ez azonban várhatóan nem lesz elegendő, becslések szerint 120.000 vagon gabonának egyéb tárolási lehetőségeket kell találni. az ipar a mezőgazdasági nagyüzemekkel 60-65 ezer vagon raktározására igyekszik bérleti szerződést kötni, s további 50-55 ezer vagon terményt ideiglenes tárolókban helyeznek el.

az aratásig hátralevő időszakban folytatják a termésértékesítési szerződések megkötését, de ettől függetlenül az ipar minden mennyiségre vevő a következő hetekben. a vállalatok június 2-ig 229.000 vagon étkezési kenyérgabonára, 6000 vagon takarmánygabonára, több mint 4000 vagon takarmányárpára és 6000 vagon sörárpára kötöttek szerződést.

az új termést 622 városban és községben veszik majd át, több mint 1500 átvevőhelyen. a kirendeltségek szükség esetén éjszaka is fogadják a szállítmányokat és vasárnap is nyitva tartanak. a felvásárlás lebonyolítására 530 tisztítógépet, 3200 anyagmozgató és több mint 300 szárító berendezést helyeznek üzembe. ezeket már felkészítették a szezonra és kitisztították, fertőtlenítették a raktárakat.

a gabona-vállalatok egyre szorosabb kapcsolatot alakítanak ki a mezőgazdasági termelőkkel; ezt jelzi, hogy csaknem ezer mezőgazdasági üzemmel kötöttek eddig többéves termékértékesítési szerződést és több mint 300 kooperációs megállapodásuk van. az új gabonából részben keveréktakarmányt és dúsított takarmánylisztet készítenek, úgy, hogy a termelőszövetkezetek keverőgépeit bér munkában használja a gabonaipar és így 25.000 vagonnyi jóhatású takarmányt készítenek az állattartó gazdaságoknak. a vállalatok idén 204.000 vagon tápot, 15.000 vagon koncentrátumot és 15.000 vagon dúsított takarmánylisztet adnak a termelőknek, illetve a kereskedőlemnek. a gyártáshoz természetesen később felhasználják az őszre beérő kukoricát is.

az aratási szezonban reggel 7-től este 7 óráig aratási ügyeletet tartanak a gépjavitó és a karbantartó vállalatok telepein és a kereskedelmi kirendeltségeken is soronkívül kiszolgálják a gazdaságok anyagbeszerzőit. ugyanilyen aratási inspekciónak tartanak a gabonavállalatok is - a zavartalan átvétel biztosítására. /mt1/

-.-

15.20/p

-29-

NA-1520

m

bb.41. évadzáró társulati ülés a debreceni csokonai színházban
vid/fm/ok hgy 1973. június 21.

a debreceni csokonai színház csütörtökön tartotta évadzáró társulati ülését. taar ferenc igazgató beszámolt arról, hogy a most záruló szezonban tizenöt bemutatóra illetve felújításra került sor, és a színház bérleteseinek száma megközelítette a huszezret. az évadban kimagasló teljesítményt nyújtott művészek közül hetek kaptak nívó-díjat./mti/

bb.42. elhunyt kérdő istván
vid/fm/ok hgy 1973. június 21.

szentesen hatvannyolc éves korában elhunyt kérdő istván, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése június 23-án 11 órakor lesz szentesen, az alsó-református temetőben.

az mszmp szentesi városi bizottsága

/mti/

bb.43. új megyei kórház, több orvosi rendelő, öregek panziója
épül kecskeméten - a megyeközpont egészségügyi helyzetéről tárgyalt a városi tanács

vid/fm/ok hgy 1973. június 21.

kecskemét város tanácsa csütörtöki ülésén a megyeszékhely egészségügyi helyzetéről tárgyalt. a tanácsülés megállapította, hogy az egészségügy fejlesztésével kapcsolatos 1963. évi városi tanácsi határozatot csaknem száz százalékban sikerült végrehajtani. tíz éve kecskemét még a legrosszabb egészségügyi ellátottságú városok közé tartozott. azóta több új orvosi rendelő épült, s épül jelenleg is. öt újabb orvos munkába állításával 1975-re 22-ről 27-re növekszik a város körzeti orvosainak száma, s egy-egy körzetre akkor már csak 2500 lakos jut majd a mostani 2980-nal szemben. 1970-re megvalósult a megyeszékhely komplex gyermekszakorvosi ellátása: tíz gyermekorvos végzi az óvoda-és iskolaorvosi gyógyító-megelőző munkát kecskemét 14 éven aluli - 16 000 fős - gyermektársadalmában. 1975-ig további három gyermekorvos kezd meg tevékenységét.
/folyt.köv./

- 30 -

15.25/ok

MA 1540

m

bb.43./ új megyei kórház ... 1. folyt./ok

sokat tett és tesz ezután is a városi tanács a szociális gondoskodásra szoruló emberekért. öregek panziójának építését tervezik még ebben a tervidőszakban. a közeli lajosmizsén a jövő év elejére elkészül egy új száz személyes szociális otthon, amely a jelenleg városi-járási funkciót ellátó kecskeméti otthont tehermentesíti.

végleg megoldódik a kecskeméti kórházi ellátás problémája is. e kérdés tohai lászló, a bács-kiskun megyei tanács általános elnökhelyettese tájékoztatta a városi tanácsot. elmondta, hogy a régi megyei kórház bauxitbeton épületének rekonstrukciója augusztusra befejeződik, s még egy ideiglenes betegpavilon is létesítenek majd. a végleges megoldást azonban az új kecskeméti megyei kórház felépítése jelenti. az illetékes főhatóságok a közelmúltban jóváhagyták az új kórház építési programját, amelynek a kiviteli terve 1974. végére készül el, építését 1975. tavaszán kezdenek meg, befejezése pedig az ötödik öt éves terv vége felé várható. a beruházás jóváhagyott költsége 560 millió forint. ennek valamint a vidék többi városi kórházában folyamatban lévő rekonstrukciójának befejezése után az egészségügyi intézményekkel legjobban ellátott területek közé tartozik majd bács-kiskun megye./mti/

bb.44. elhunyt dimény istván

i ró/tm/hi/ok hgy 1973. június 21.

hosszu szenvedés után, 60 éves korában budapesten elhunyt dimény istván, romániai magyar író. temetéséről később intézkednek./mti/

bb.45. idegenforgalmi hivatal nyílt baján

vid/fm/ok hgy 1973. június 21.

kirendeltséget nyitott baján a bács-kiskun megyei idegenforgalmi hivatal. az ünnepélyes megnyitót - sétahajózással egybekötve - csütörtökön tartották. a megjelent idegenforgalmi szakembereknek bemutatták a dunaparti város nevezetességeit, behajózták a festői szépségű viziútakat, s közben kikötöttek gemencen és az érsekcsanádi szigeten.

a hivatal programszervezést idegenvezetést vállal hazai és külföldi vendégek részére./mti/

15.30/ok

MA 1540

bb.46. kádár jános fogadta az iraki baath párt küldöttségének vezetőjét

gk/h1/ok hgy

1973. június 21.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtök délelőtt fogadta az arab ujjászületés szocialista pártja hazánkban tartózkodó küldöttségének vezetőjét, abdul khalek szamarrai-t, a baath-párt nemzeti vezetőségének és az iraki forradalmi kormányzótanácsnak tagját. a szívélyes légkörű találkozáson véleménycserét folytattak időszerű nemzetközi kérdésekről, a két ország és párt helyzetéről és kapcsolatairól. a megbeszélésen részt vett pullai árpád, az mszmp kb titkára./mti/

...-

bb.47. magyar rajzfilm-művészek az asifa vezetőségében

tr/ok h1 hgy

1973. június 21.

a franciaországi annecy-i rajz- és animációs filmfesztivál idején az asifa / a rajzfilmművészek nemzetközi szövetsége/ elnöksége főtítkárává választotta matolcsy györgyöt, a pannónia fimstudio rajz- és animációs stúdiójának vezetőjét. az asifa elnökségének tagjai közé választották jankovics marcellt, a jános vitéz című magyar rajzjátékfilm rendezőjét. az asifa elnökségi ülésének határozata alapján a titkárság ez év július 1-től budapesten folytatja munkásságát.

ezek a határozatok újabb lépést jelentenek a magyar animációs film nemzetközi elismerésében./mti/

...-

bb.48. gépkocsikkal üzérkedtek

vid/fm/ok hgy

1973. június 21.

üzletszerűen elkövetett üzérkedés büntette miatt ítélte el az esztergomi megyei bíróság pataki Antal 37 éves, büntetlen előéletű és farkas józsef 35 éves büntetett előéletű tatabányai lakosokat. a vádlottak gépkocsik adás-vételével üzérkedtek. használt autót vásároltak, s azokat felújított vagy változatlan állapotban jelentős haszonnal adták el. farkas józsefnek például az összes adás-vételből több mint 40 000 forint tiszta haszna volt. egy ford személygépkocsit például 29 000 forintért vett meg és feljavítva 65 000 forintért adott tovább. pataki első sorban moszkvicsokkal üzérkedett. az egyik ilyen típusú autót például 15 000 forintért vásárolta meg és 26000 forintért adta el. pataki kilenc, farkas pedig nyolc használt gépkocsit vett meg és adott el.

/folyt.köv./

- 32 -

15.50/ok

MF 1625

bb.48./ gépkocsikkal folyt./ok

az esztergomi megyei bíróság pataki antalt egy évi szabadságvesztésre és 15 000 forint pénzbüntetésre ítélte. a szabadságvesztés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. továbbá kötelezte 35 000 forint jogtalan vagyoni előnyből származó összeg megfizetésére is. farkas józsefet egy évi szabadságvesztésre ítélték és kötelezték 5 000 forint jogtalan vagyoni előnyből származó összeg megtérítésére. farkas büntetésének végrehajtását - tekintettel büntetett előéletére - nem függesztették fel. az ítélet jogerős./mti/

...-

műb. bb.49. az ifjúsági törvény végrehajtásáról tárgyalt a békéscsabai városi tanács végrehajtó bizottsága

vid/fm/ok hgy

1973. június 21.

az ifjúsági törvény végrehajtásának tapasztalatairól tárgyalt csütörtökön a békéscsabai városi tanács végrehajtó bizottságának kibővített ülése. megállapították, hogy nemcsak tanácsai vonalon, hanem az üzemekben, intézményekben is folyamatban van a törvény végrehajtása. az egyik jelentős eredmény: békéscsabán 1973-ban az összes átadásra kerülő lakás több mint 30 százalékába fiatalok költöznek.

a városi tanács és a városi kisz-bizottság közös szervezésében, a vállalatok és intézmények társadalmi összefogásával - 12 millió forintos költséggel - ifjúsági és diák sportkomplexum épül békéscsabán. a város különböző részein gyermek játszótételeket, grundokat hoznak létre. a tanács felhívta az üzemek, intézmények figyelmét arra: törődjenek az anyasági segítséget igénybe vevő dolgozók sorsával, a fizikai dolgozók gyermekeinek egyetemi, főiskolai felvételre való előkészítésével. a tanács szorgalmazza a vállalatok hozzájárulásával építendő gyermekintézmények mielőbbi üzembehelyezését.

...-

bb.50. befejeződött egerben a nemzetközi matematikai kollokvium

vid/fm/ok hgy

1973. június 21.

csütörtökön egerben befejeződött a háromnapos nemzetközi matematikai kollokvium. a tanácskozáson hazánkban kívül 63 ország matematikai intézeteinek képviselői vitatták meg az oktatás korszerűsítésére irányuló törekvéseket./mti/

16.10-/ok

- 33 -

MF 1620

bb.52. hatósági intézkedések a balaton-part engedély nélküli építkezéseinek ügyében - Ülést tartott a balatoni intéző bizottság veszprém megyei területi bizottsága

vid/fm/ok hgy

1973. június 21.

Balatonfüreden csütörtökön ülést tartott a balatoni intéző bizottság északi parti területi bizottsága, dr. Belák Sándor, a keszthelyi agrárudományi egyetem rektorának elnöke társaságával. A bib megyei társadalmi szervezetének kérésére dunai rezsó, a veszprém megyei tanács balatoni főépítész beszámolt az engedély nélküli építkezések ügyében tett hatósági intézkedésekről. Elmondta, hogy a balaton mindkét partján lévő mintegy 5200 engedély nélkül létesített épület fele a veszprém megyei üdülővidékre esik. Különösen sok ilyen épületet emeltek a balaton észak-keleti partvidékén. Az ide vonatkozó kormányhatározat végrehajtására a veszprém megyei tanács elsőfokú építési hatósága eddig már 1355 ügyben jártak el, s ezen belül 291 végrehajtható határozatot hoztak. Az engedély nélküli épült ingatlanok tulajdonsáinak több mint fele fellebbezett a hatósági határozat ellen. A kormányrendelet óta napjainkig az északi parton 61 épületet bontottak el, tíz esetben szabtak ki bírságot, és hetven alkalommal folytattak le szabálysértési eljárásait.

A tanácskozáson elmondották, hogy az üdülőtelepek belterületein zömében ugynevezett felvonulási épületeket emeltek. Ezekre azonban méltányos döntésekkel, indokolt esetben, a tanács fennmaradási engedélyt adott. A tanácsok több helyütt lehetővé tették az engedélykészes utólagos beszerzését. A külterületi engedély nélküli építkezések ügyeit most kezdték el bahatóbban vizsgálni.

Szó volt a tanácskozáson arról is, hogy az építetők általában eltérnek az engedélyezett tervektől és emiatt fokozatosan romlik az üdülővidék esztétikai képe. Javasolták például a szövesznek, hogy a lakásépítő szövetkezetek minél több társas nyaralót építsenek a balaton partján. Ezzel az egységes építési szemléletet és a jobb terület kihasználást igyekeznek elősegíteni. Az idén a balaton-part két nagyobb helyén bevezetik a tervező vállalatok ellenőrzési rendszerét és megakadályozzák a jóváhagyott tervektől való eltérést. A bizottság ülésén felhívták a figyelmet arra, hogy az egyes vállalatok olyan reklámtevékenységet folytatnak az általuk gyártott faházak értékesítése érdekében, mintha azok minden üdülővidéken engedély nélkül felállíthatók lennének.
/folyt.köv.

- 34 -

16.25/ok

NA-16²⁵

†

bb.52./hatósági 1. folyt./ok

A bib területi bizottsága javasolta, hogy a főhatóságok mielőbb hozzanak egységesen elfogadható intézkedéseket a külterületi ingatlanok rendezésére és hasznosítására vonatkozóan.

A bizottság ülésén beszámoló hangzott el a kereskedelmi hálózat felkészüléséről. Elmondották, hogy alapvető élelmiszer-cikkekben az idei főszézonban sem lesz hiány, csupán a huskésztímenyek választékát illetően fordulhatnak elő kifogások. A kereskedelem irányító hangoztatták, hogy a balatonparti hálózat gondjait az idén-munkaerő hiánya és a szűkös szállítási kapacitás okozza. A bizottság javasolta, hogy augusztus 20-án ne zárják be a balatonparti idényárúsító helyeket, hanem az igényektől függően törekedjenek az utószezon meghosszabbítására./mti/

bb.54. halálos közlekedési balesetek

tr/ok hgy

1973. június 21.

Mohács külterületén Tóth István 36 éves tanácsi alkalmazott székelyszabari Lakos motorkerékpárjával egy balra ívelő utkanyarban leheladt az uttestről, egy farakásnak ütközött, és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt. A baleset oka Tóth nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette motorkerékpárját.

Vecsés és Üllő közúti útvonalon Domján Jenő 28 éves gépkocivezető, budapesti Lakos által vezetett tehérgépkocsi erős fékezés következtében áttért az uttest menetirány szerinti baloldalára, keresztbe-fordult és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő Deák Sándor, 33 éves kőműves, Tiszavárkonyi Lakos által vezetett és tulajdonát képező személygépkocsival. A baleset következtében Deák Sándor a helyszínen meghalt, míg utasa Molnár Józsefné, 40 éves eltartott Tiszajenői Lakos súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. A sérültet kórházba szállították. A baleset oka: tehérgépkocsi vezetőjének figyelmetlen vezetése. Domján János őrizetbe vették, a vizsgálat műszaki szakértő bevonásával folyamatban van./mti/

16.30/ok

- 35 -

NA-16³⁰

bb 53. nagybudapesti horgászverseny a budai dunaparton

ká/mmé szb hgy

1973. június 21.

a nagybudapesti horgász egyesület vasárnap 7 órai kezdettel a Lukács fürdő kifolyójától a petőfi-hídig terjedő dunaparton halfogási versenyt rendez. előzetes nevezés nincs, a versenyzők érkezési sorrendben helyezkedhetnek el. a versenypálya partszakaszán a horgászat vasárnap 0 órától 12 óráig tilos. /mti/

--

bb 55. az országos rendező iroda

grtr szb hi hgy

1973. június 21.

közli, hogy június 23-ra a kisstadionban hirdetett „beat 3-6-ig,, előadás a kedvezőtlen időjárás miatt elmarad; a megváltott jegyek a vásárlás helyén visszaválthatók. /mti/

--

bb 59. a san marino-i

fk szb sl la

1973. június 21.

munkás-szövetség meghívására csütörtökön szot-küldöttség utazott a szövetség június 23-án kezdődő vi. kongresszusára. /mti/

--

bb 60. a vietnami szakszervezetek szövetsége

tm szb sl la

1973. június 21.

szervezési kérdéseket tanulmányozó delegációja a szot meghívására csütörtökön hazánkba érkezett. /mti/

--

NA 1640

-36-

bb 56. elhunyt keleti márton

i ró/gg szb hi hgy

1973. június 21.

hatvannyolc éves korában váratlanul elhunyt keleti márton filmrendező, háromszoros kossuth-díjas, kiváló művész. temetéséről később intézkednek.

magyar filmgyártó vállalat

művészeti szakszervezetek szövetsége

magyar film- és televízió művészek szövetsége

színház- és filmművészeti főiskola

x x x

keleti márton budapestben született. pályáját 1924-ben a városi színházban kezdte mint segédrendező. később drámai műveket, operákat is rendezett. a hangos eljárás bevezetése óta dolgozott a filmszakmában. egész életét a magyar filmgyártás felvirágoztatásának szentelte. a felszabadulás utáni első pillanatoktól részt vett az újjáépítésben. 1945-ben elsőnek szólalt meg bródy sándor „a tanítónő,, című drámájának filmre vitelével. ezt követően 34 játékfilmet, valamint 12 televízió-filmet készített. filmjeit, köztük a mágus miskát, az erkelt, a fel a fejjel-t, a hattyudalt, a tizdes meg a többiek-et, a szerelmi álmokat a magyar nézők milliói látták.

neve külhonban is ismertté vált, de túl a látványos közönségsikereken, keleti márton valóban elkötelezett, harcos-politikus filmrendező volt. az 1959-ben készített „tegnap,, című filmjei és az 1972-ben forgatott „32 nevem volt,, igazolja azt a pártos szándékot, amely a működését jellemezte.

mint a művészeti szakszervezet egyik újjászervezője, mint a filmművész szövetség alapító tagja és a filmművészeti főiskola fáradhatatlan tanára, felmérhetetlenül sokat tett a szocialista művészet és a művészeti közélet fejlődéséért. keleti márton halála pótolhatatlan veszteséget jelent barátinak, munkatársainak, az egész magyar filmszakmának és a magyar nézők millióinak. /mti/

--

NA 1710

-37-

bb.57. rektori kinevezések - felmentések

hi/p ngy

1973. június 21.

a minisztertanács csütörtöki ülésén a művelődésügyi miniszter előterjesztésére - munkájuk elismerése mellett - dr. Márta Ferenc egyetemi tanárt, a József Attila Tudományegyetem rektorát, dr. Szabó Kálmán egyetemi tanárt, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rektorát - megbízatásuk lejártával, dr. Rapcsák András egyetemi tanárt, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektorát megromlott egészségi állapotára való tekintettel, saját kérésére, megbízatásának lejártától két évvel - rektori megbízatásuk alól 1973. június 30-1 hatállyal felmentette.

dr. Fodor Géza egyetemi tanárt a József Attila Tudományegyetem, dr. Berend T. Iván egyetemi tanárt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem és dr. Bognár Rezső egyetemi tanárt a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektori teendőinek ellátásával 1973. július 1-1 hatállyal három évi időtartamra megbízta.

a kormány az egészségügyi miniszter előterjesztésére - munkájuk elismerése mellett - dr. Zoltán Imre egyetemi tanárt, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem, dr. Kasztyús Loránd egyetemi tanárt, a Debreceni Orvostudományi Egyetem és dr. Horos Béla egyetemi tanárt, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektorait rektori megbízatásuk alól 1973. augusztus 31-1 hatállyal felmentette. dr. Antoni Ferenc egyetemi tanárt a Semmelweis Orvostudományi Egyetem, dr. Szabó Gábor egyetemi tanárt a Debreceni Orvostudományi Egyetem és dr. Tigyí József egyetemi tanárt a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektori teendőinek ellátásával, három évi időtartamra, 1973. szeptember 1-1 hatállyal megbízta.

a minisztertanács a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztésére dr. Belák Sándor egyetemi tanárnak, a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem rektorának megbízatását további három évre meghosszabbította ./mti/

16.40/p

Nr 1710

.-.

-38-

m

bb.58. az országgyűlési képviselők Nógrád megyei csoportjának ülése

vid/p fm la

1973. június .21.

az országgyűlési képviselők Nógrád megyei csoportja csütörtökön ülést tartott Salgótarjánban. az ülésen a központi bizottság tavaly novemberi állásfoglalásában megjelölt ár-és bérintézkedések megyei végrehajtásának tapasztalatait vitatták meg. a képviselők a tanácskozás előtt felkeresték a Salgótarjáni Kohászati Üzemeket és a Zim Salgótarjáni Gyárat, ahol a helyszínen tájékoztókat az ár és bérintézkedések végrehajtásáról, azok hatásáról. ezt követően a szakszervezetek Salgótarjáni székházában megvitatták nagy oszkárnak, a szakszervezetek Nógrád megyei tanácsa titkárnak tájékoztatóját. az ülésen részt vett Devcsics Miklós, a megyei pártbizottság titkára is.

a Nógrád megyei országgyűlési képviselők megállapították, hogy a kormány árintézkedéseit a munkások általában megértették, ugyanakkor hangsúlyozták: a kormány szervei erőteljesebben, határozottabban lépjenek fel az indokolatlan áremeléssel- és áremelőkkel - szemben. kedvező visszhangot keltett egyes termékek árának csökkentése. a novemberi kb-állásfoglalás nyomán foganatosított bérintézkedések Nógrád megyében csaknem harmincezer dolgozót érintettek, a béremelés összege 1973-ban megközelíti az ötfelhárom millió forintot. a képviselők megállapították: a vállalatok helyesen használták fel a központi bérkeretet, de saját bérfejlesztési forrásaikat is, gondot fordítva például a nő-és férfi-dolgozók közti béaránytalanságok csökkentésére, a nehéz fizikai munka fokozott elismerésére, az egyéni szaktudás figyelembe vételére. rámutattak arra, hogy a béremelések nyereségcsökkentő hatását a legtöbb vállalatnál igyekezzenek a belső, mindenképp a munka- és üzemszervezés tökéletesítésében és a szocialista munkaversenyben rejlő tartalékok feltárásával ellensúlyozni./mti/

.-.

16.45/p

-39-

Nr 1715

v

bb.61. budapestre érkezett a perui gazdasági és pénzügyminiszter - megkezdődtek a hivatalos tárgyalások

i sl/fk/p la

1973. június 21.

francisco morales bermudez gazdasági és pénzügyminiszter vezetésével csütörtökön tíztagú perui küldöttség érkezett budapestre. dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter délután hivatalában fogadta a perui minisztert, majd a delegációk között megkezdődtek a hivatalos tárgyalások.

mindkét fél pozitívan értékeli a magyar-perui gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlődését. megállapították, hogy az elmúlt két évben létrehozott üzleti megállapodások - amelyek alapján Magyarország nagyértékű gépipari termékeket szállít peruba - jelentősen hozzájárultak a kereskedelmi forgalom növekedéséhez. hasznosnak értékelik, hogy a magyar fél erőfeszítéseket tesz peruból származó késztermékek importjának fokozására. tüzetesen vizsgálják a kölcsönös árucseré-forgalom további fejlesztésének lehetőségeit is. a hivatalos tárgyalások pénteken folytatódnak.

x x x

Magyarország és Peru gazdasági kapcsolatai viszonylag rövid múltra tekintenek vissza, a fejlődés azonban rendkívül dinamikus. a kereskedelmi forgalom az elmúlt öt évben csaknem háromszorosára nőtt. Magyarország tavaly körülbelül 4,6 millió dollár értékű árut szállított peruba, ami tizenhatszorosa az 1971. évinek. a magyar export nagymérvű fejlődését az teszi lehetővé, hogy eddig összesen 34 millió dollár értékű hosszútávú megállapodást írtak alá az illetékes vállalatok oktatási és orvosi műszerek, berendezések szállítására. a kivitel gyorsításához Magyarország eddig 65 millió dollár közép- és hosszulejratú hitelkeretet biztosított, az említett üzletkötésekkel e keretnek eddig körülbelül 50 százalékát használták ki. a magyar kivitel szerkezete egyébként igen kedvező, 85 százaléka gépipari termék. az idén az export várhatóan eléri a 12 millió dollárt. tárgyalások vannak folyamatban vízierőművi berendezések, utgépkarbantartó műhelyhálózat, további orvosi műszerek és egyéb gépipari termékek szállításáról is.

/folyt köv ./
17.00/p

-40-

NA 17¹⁵

bb.61. budapestre érkezettfolyt/p

a peruból származó legfőbb importcikk hagyományosan a halliszt. az elmúlt év őszi perui természeti katasztrófa miatt most nem tudjuk 35-40 ezer tonnás behozatali igényünket kielégíteni. halliszt-impórtunk értéke az idén túlhaladja ugyan az elmúlt évi 5,8 millió dollárt, mivel azonban a halliszt ára lényegesen emelkedett, mennyiségben kevesebb érkezik e fontos takarmányból, mint tavaly. a halliszten kívül kávé is importálunk peruból. ennél is fontosabbak azok a vásárlási lehetőségek, amelyeket a dr. juhár zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes vezetett küldöttség májusi látogatása során tárt fel. már az idén lehetőség nyílik körülbelül 200 ezer dollár értékű cipő, huzaláru, halkonzerv és egyéb termékek vásárlására. örvedetesen fejlődik a két ország közötti műszaki-tudományos együttműködés is.

megélné a magasszintű magyar és perui vezetők kölcsönös látogatása is. külkereskedelmi miniszterünk februári limai tárgyalásait követően budapesten járt a perui egészségügyi miniszter, az oktatási, az ipari és kereskedelmi, a közlekedési miniszterhelyettes, valamint a perui tervehivatal elnökhelyettese is. jelentős eredményeket várnak a magyar külkereskedelmi miniszter és a perui gazdasági és pénzügyminiszter mostani tárgyalásaitól is./mti/

-.-

bb.62. az árvízre hivatkozott - tizenegyszeres csaló a szolnoki járásbíró előtt

vid/fm/p la

1973. június 21.

tizenegyrendbeli csalás miatt került a szolnoki járásbíró elé németh andrásné 34 éves abonyi lakos. némethé az 1970-es árvíz idején tőszegen lakott és több helybeli lakostól kért kölcsön kisebb-nagyobb összegeket azzal az ürüggyel, hogy házukat elvitte a víz, férjét pedig sérülésekkel kórházba szállították. később változtatott a trükkön, ekkor gyermeke állítólagos betegségére hivatkozva kért kölcsön kétszáz-háromszáz forintokat. némethné hamarosan elköltözött tőszegről, -azóta az ötödik helyen lakik, - és „adósságai rendezéséről megfeledezett,„ a szolnoki járásbíró pedig németh andrásné hét hónapi, fogházban letöltendő szabadságvesztésre ítélte a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

17.07/p

-.-
-41-

NA 17²⁰

bb.63. francia természetvédelmi delegáció járt magyarországon
i ró/pá/hi/ok la 1973. június 21.

a francia természet - és környezetvédelmi minisztérium négy tagu küldöttsége - claude fatoux-nak, a minisztérium nemzeti park szolgálata főnökének vezetésével - június 14. és 21. között tanulmányuton járt hazánkban. a francia küldöttség megtekintette a hortobágyi nemzeti parkot, több természetvédelmi területet, valamint a pilisi parkerdőt. itt tartózkodásuk alatt előadást tartottak a francia természetvédelemről, valamint megbeszéléseket folytattak az országos természetvédelmi hivatal vezetőivel a további kapcsolatok fejlesztéséről.

a természet és környezetvédelmi delegáció csütörtökön délután elutazott budapestre./mti/

bb.64. óvári miklós látogatása salgótarjánban

vid/fm/ok la

1973. június 21.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára csütörtökön salgótarjánba látogatott. a megyei pártbizottság székházában géczy jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára, dr.boros sándor és devcsics miklós, a megyei pártbizottság titkárai, valamint deák gábor, a kisz nógrád megyei bizottságának első titkára fogadták. óvári miklós ezután géczy jános és dr.boros sándor társaságában - felkereste a salgótarjáni öblösüveggyárat, ahol őt salgótarjáni nagyüzem párt- kisz és szakszervezeti felelőseivel találkozott. s folytatott eszmecsere a központi bizottság tavaly novemberi állásfoglalása nyomán végzett nagyüzemi tömegpolitikai munka tapasztalatairól. a megbeszélésen részt vett szabó aladár, a salgótarjánis városi pártbizottság titkára és vonsik lászló az öblösüveggyár párttitkára is. ezt követően óvári miklós megtekintette az öblösüveggyár üzemelt.

a délután folyamán óvári miklós az országjáró diákok viii. országos találkozójának táborhelyére látogatott. a táborparancsnokságon szűcs istvánné, a kisz központi bizottságának titkára, deák gábor, a kisz nógrád megyei bizottságának első titkára és más ifjúsági vezetők fogadták. gyenge sándornak, a kisz nógrád megyei bizottsága titkárának, az odot táborparancsnokának jelentéstétele után az odot eddigi programjáról, tapasztalatairól deák gábor, a kisz nógrád megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a vendéget. óvári miklós ezután a salgóvár környékén felkereste a természetjáró akadályverseny néhány állomását, majd megtekintette a kisz salgóbányai vezetőképző iskoláját. látogatása utolsó állomásaként az odot-táborban találkozott a fiatalokkal, tájékozódott a tábor életéről, s válaszolt a fiatalok kérdéseire./mti/

17.15/ok

NA 1720

bb.65. kossuth-bányán folytatják a küzdelmet a tűz lokalizálásáért, az ismeretlen sorsu két bányász felkutatásáért

vid/p fm la

1973. június 21.

a komlói kossuth-bányában megfeszített erővel folytatják a küzdelmet a szerda reggelre virradóan keletkezett bányatűz lokalizálásáért és a még ismeretlen sorsu két bányász felkutatásáért.

kreffly gábor, az országos bányaműszaki felügyelőség elnökhelyettese csütörtökön délután a helyszínen tájékoztatta a sajtó képviselőit az eddigi eseményekről:

-az emberek elmondása szerint június 20-án, egyóra körül a x-es főléggurítóban észlelték először a tüzet, ahol egy 19 szálból álló kábelköteg lánggal égett. az ott tartózkodó bányászok nyomban megkísérelték az oltást poroltó berendezésekkel és vízzel, azonban a tűz olyan gyorsan terjedt, hogy ez a kísérlet eredménytelen volt. ebbe a léggurítóba ugyanis percenként 260 köbméter levegő jutott fel, a 10-es szintről a 8-as szintre másodpercenként három méter sebességgel, ampkhez a balatoni szélvihar ereje hasonlítható. erre a légmennyiségre szükség is volt, hiszen nagy fejtést láttak el friss levegővel, ez viszont azt idézte elő, hogy igen gyorsan terjedt a füst. mire a diszpécser riasztása a veszélyeztetett emberekig eljutott, addigra a füst is odaért.

a füst közvetlenül 107 embert veszélyeztetett a bányatérsegen. tulnyomó többségük felismerte a veszélyt, figyelmeztető mentőkészülékét használva, kimenekült a bányából. heten szenvedtek könnyebb lefolyású gázmérgezést: hárman már elhagyták a kórházat; négyen vannak gyógyintézetben. az ő állapotuk sem súlyos, rövidesen hazatérhetnek.

két bányászt - nagy lajos 42 éves és gábor józsef 41 éves vajúrokat - a bányamentők holtan találtak; a két szerencsétlen ember a füsttel, gázzal szennyezett levegőből már nem tudott kimenekülni. két további dolgozó - eperjesi józsef 41 éves vajúr és agócs jános 34 éves csillés- sorsa még ismeretlen, nem tudtak nyomukra találni, felkutatásukat folytatják.

/folyt köv ./
17.35/p

-43-

NA 1805

bb.65. kossuth-bányán1.folyt /p

a bányamentők rendkívül nehéz körülmények között viaškodnak a természeti elemekkel. kossuth-bánya nagyterjedésű üzem. a mentőknek 4-5 kilométer utat kell megtenniük mentőkészülékben, a sűrű füsttől beláthatatlan utvonalon, csillék között. a hosszú uton rekkenő hőségben még a száz méteres szintkülönbség nehézségeit is le kell küzdeniük.

a tüzes bányarészbe 240 percen át nyomattak iszapot ezenkívül habgenerátorok bevezetésével igyekeznek megfékezni a tüzet. a csütörtökön délután négy gát építésén dolgoztak, hogy teljesen elzárják a tüzet tápláló levegő útját. ha a tűz kialszik, a bányamentők megközelíthetik azt a részt, ahol a feltételezés szerint a még lentrekedt két bányász lehet.

a tűz miatt kossuth-bányának négy fejtése esett ki a termelésből. ha a gátolások sikerülnek, ezek közül kettőben körülbelül tíz nap múlva ismét megindulhat a termelés.

a nehézipari miniszter és az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnöke úgy határozott; tekintettel a veszélybe kerültek nagy létszámára és a bányatűzre, főhatósági szintű vizsgálatot tart. a vizsgálatban - amelyet az obf vezet - részt vesz a nehézipari minisztérium, a bányaiipari dolgozók szakszervezete és a baranya megyei rendőrfőkapitányság.

már meghallgatóák azokat az embereket, akik a tüzet észlelték s megkísérelték az oltást. vizsgálat céljából lefoglalták a tüzoltó készülékeket, valamennyi önműködő készüléket, amelyeket az emberek használtak.

a vizsgálat előre láthatóan hosszabb időt vesz igénybe, tekintettel arra, hogy sok embert hallgatnak meg. pontosan tisztázni kell, mikor történt a riasztás, milyen utvonalon menekültek, használták-e vagy nem, az önműködő készüléket. a szemtanúk meghallgatásának azért is nagy a jelentősége, mert a tűz keletkezési helyén olyan súlyos rongálódással kell számolni, hogy helyszíni szemle nem végezhető a kitért guritóban, ahol omlás is bekövetkezett.

/folyt köv ./
17.40/p

-44-

NA-1870

bb.65. kossuth-bányán2.folyt /p

kossuth-bánya minden dolgozóját foglalkoztatják - azokat is, akik átmenetileg nem termelhetnek. egyelőre a mentésnél, elhárításnál segítenek. a tüztől távol levő fejtésben egész idő alatt termeltek.

a tavaly szeptember 28-án kossuth-bányán történt súlyos tüzeset több vonatkozásban hasonlít a mostanihoz. most is nagy mennyiségű füst árasztotta el gyorsan a bányamezőt. hasonlóság továbbá, hogy az embereknek füstben kellett menekülniük. a mostani tüzesetnél már az előzőleg megtett intézkedések eredményeként közel voltak a poroltó készülékek, amelyeket az emberek használtak is. a körülmények - a nagy légmennyiség és sebesség - magyarázzák, hogy az észlelés idején nem sikerült teljesen eloltani a tüzet, s az áttért a vágatok biztosítására is./mti/

--

bb.66. john russel rowland ,

pá/p hi la

1973. június 21.

ausztrália új magyarországi nagykövete budapestre érkezett. a nagykövetet megérkezésekor nagy lajós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője üdvözölte./mti/

--

bb.67. hatmillió forint gazdasági bírság az árcsökkentés elmulasztásáért

1 sl/pá/p 1e la

1973. június 21.

a legfelsőbb bíróság első fokon, az országos anyag- és árhivatal indítványára hatmillió forint gazdasági bírság fizetésére kötelezte az oxigén- és dissous gázgyár vállalatot, mert a dissous-gáz árát a szocialista gazdálkodás elveivel ellentétes módon állapította meg. az ár megállapításakor azzal számoltak, hogy nagyobb mennyiségű, a hazainál drágább külföldi dissous-gázt is forgalomba hoznak, így jött létre az ugynevezett kevert ár, amely a hazai dissous-gáz áránál magasabb, de a külföldinél alacsonyabb. külföldi gázt azonban a tervezettnél jóval kevesebbet hoztak forgalomba, mégsem csökkentették az árat, így a vállalat jogtalan anyagi előnyhöz jutott.

az ítéletet a legfelsőbb bíróság fellebbezési tanácsa helyben hagyta./mti/

17.50/p

--
-45-

NA-1815

bb.68. felhős, hűvösebb idő várható a hét végére is - fordított időjárás kontinensünkön : stockholm 23 fok, párizs 15 fok

1 sz/gg/1e/ok La

1973. június 21.

európa időjárása továbbra is rendkívül változékony. míg a kontinens északi részén, tehát skandináviában és a szovjetunió északi, illetve középső területein napos, szokatlanul meleg a levegő, addi közép-és nyugat-európában felhős, az évszakhoz képest rendkívül hűvös, szeles az idő, így az alpok vidékén és a kárpát-medencében is. a kontinens különböző területei közötti nagy időjáráskülönbséget jól mutatja, hogy csütörtökön délelőtt stockholmban 23 fokot, leningrádban és moszkvában 21-22 fokot mértek, párizsban viszont 15 fokot, budapesten 19 fokot mutatott a hőmérő.

ezt a szokatlanul hűvös időt, a sokévi átlagtól több fokkal eltérő hőmérsékletet a kontinens belsejében az a hűvös, szinte sarkvidéki levegő okozza, amely az elmúlt napokban több hullámban támadta meg Európát. ugyanakkor nagy magasságban a földközi tenger felől magasabb nedvességtartalmu, enyhébb léghullámok közelednek a kárpát-medence felé.

a két irányból érkező levegő hatását már csütörtökön is érezni lehetett, hiszen hazánk egész területe fölött felhős volt az ég, s elsősorban a dunántúlon záporok, zivatarok voltak, amelyek később fokozatosan kiterjednek az ország egész területére.

a következő napokban és a hét végén előreláthatólag nem változik hazánk időjárása. felhős idő várható, esővel, zivatarokkal tarkítva. a legmagasabb nappali hőmérséklet 20-24 fok között lesz majd, a sokévi átlagnál 3-4 fokkal kevesebb, így tehát a hétvégén sem számíthatunk strand-időre, hiszen ez a hűvös idő csak a kirándulóknak, turázóknak kedvez majd.
/mti/

bb.69. apró Antal fogadta a holland munkapárt küldöttségét

t pr/tr/h1/ok La

1973. június 21.

apró Antal, az MSZMP politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke csütörtökön délután hivatalában fogadta a holland munkapárt küldöttségét, amely - a hazafias népfront országos tanácsának meghívására - a.a. van der Louwnak, a párt elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban. a látogatás után a vendégek megtekintették a parlament épületét./mti/

18.00/ok

- 46 -

M-1820

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.35. számú hírünket /a kék fény nyomán megkerülte a szülők/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k ! !

/mti/

bb.70. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéje 13.00 órától 18.00 óráig

ok La

1973. június 21.

31. a közúti forgalom korszerűsítéséért
32. pécsi szőlőkultúra
33. diósgyőri várjátékok
34. mikor tisztességtelen a haszon
35. kék fény /visszafonva/
36. miniszterhelyettesi értekezlet a csavaripari vállalatnál
37. munkásműveltségi tájkonferencia
38. nemzetközi bridzverseny
39. pécs és eszék - testvérvárosok
40. tanácskozás az édosz székházában
41. évadzáró társulati ülés a csokonai színházban
42. elhunyt kérdő István
43. a kecskeméti városi tanács ülése
44. elhunyt Dimény István
45. idegenforgalmi hivatal baján
46. Kádár János fogadta az iraki küldöttség vezetőjét
47. magyar rajzfil-művészet
48. gépkocsikkal üléskedtek
49. a békéscsabai városi tanács vb ülése
50. nemzetközi matematikai kollokvium
51. a minisztertanács ülése
52. a bib. veszprém megyei területi bizottságának ülése
53. horgászverseny
54. halálos közlekedési balesetek
55. ori-közlemény
56. elhunyt Keleti Márton
57. rektori kinevezések - felmentések
58. a nógrád megyei képviselőcsoport ülése

/folyt.köv./

- 47 -

18.15/ok

M-1820

bb.70./ a belföldi ... 1. folyt./ok

- 59. szot küldöttség utazott san marinoba
- 60. vietnami szakszervezeti küldöttség
- 61. perui gazdasági miniszter
- 62. csaló
- 63. francia természetvédelmi delegáció
- 64. óvári miklós látogatása salgótarjánban
- 65. kossuth-bánya
- 66. megérkezett az új ausztrál nagykövet
- 67. gazdasági bírság
- 68. felhős idő
- 69. apró Antal fogadta a holland munkapárt küldöttségét
- 70. hírjegyzék

/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

ok la

1973. június 21.

a bb.54. számú hír / halálos közlekedési balesetek / első bekezdésének első és ötödik sorában a név n e m tóth istván, hanem

n a g y i s t v á n

/mti/

bb.71. időjárásjelentés

fk/ok la

1973. június 21.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 19 órakor

ujabb esők, zivatarok

várható időjárás péntek estig:

tulnyomóan felhős idő. ujjabb esők, zivatarok, mérsékelt, a zivatar idején megerősödő szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19-24 fok között./mti/

19.25/ok

M 19:00

- 48 -

bb 72. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 óráig zárásig:

szb la

1973. június 21.

71. időjárásjelentés

72. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

-49-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

M 21:00